

Martina Chovancová, 956 12 Kamanová 262

„Zber železných a neželezných kovov – Vlčany“

**Zámer podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na
životné prostredie**

Júl 2022

Spracovateľ:

**ENVIPO,
S.R.O**

Slobody 347/42, 039 01 Turčianske Teplice

Obsah:

I. Základné údaje o navrhovateľovi.....	4
1. <i>Názov</i>	4
2. <i>Identifikačné číslo</i>	4
3. <i>Sídlo</i>	4
4. <i>Oprávnený zástupca navrhovateľa</i>	4
5. <i>Kontaktná osoba</i>	4
II. Základné údaje o navrhovanej činnosti.....	5
1. <i>Názov</i>	5
2. <i>Účel</i>	5
3. <i>Užívateľ</i>	5
4. <i>Charakter navrhovanej činnosti</i>	5
5. <i>Umiestnenie navrhovanej činnosti</i>	5
6. <i>Prehľadná situácia navrhovanej činnosti</i>	6
7. <i>Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti</i>	6
8. <i>Opis technického a technologického riešenia</i>	6
9. <i>Zdôvodnenie potreby činnosti v danej lokalite (jej pozitíva a negatíva)</i>	8
10. <i>Celkové náklady</i>	9
11. <i>Dotknutá obec</i>	9
12. <i>Dotknutý samosprávny kraj</i>	9
13. <i>Dotknuté orgány</i>	9
14. <i>Povoľujúci orgán</i>	9
15. <i>Rezortný orgán</i>	9
16. <i>Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov</i>	9
17. <i>Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice</i>	9
III. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia	10
1. <i>Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území</i>	10
1.1. <i>Geomorfologické pomery</i>	10
1.2. <i>Hydrologické pomery</i>	14
1.3. <i>Flóra a vegetácia</i>	16
1.4. <i>Chránené územia</i>	18
1.5. <i>Druhovú ochranu prírody</i>	20
1.6. <i>Chránené stromy</i>	20
2. <i>Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria</i>	20
3. <i>Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrnohistorické hodnoty územia</i>	24
4. <i>Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia</i>	30
4.1. <i>Ovzdušie</i>	30
4.2. <i>Hluk</i>	30
4.3. <i>Povrchové a podzemné vody</i>	31
4.4. <i>Environmentálne záťaž</i>	32

4.5.	Rastlinstvo a živočíšstvo	32
4.6.	Pôda	32
4.7.	Zdravotný stav obyvateľstva a celková kvalita životného prostredia pre človeka	33
IV.	Základné údaje o predpokladaných vplyvoch činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie	34
1.	Požiadavky na vstupy	34
1.1.	Záber pôdy a lesných pozemkov	34
1.2.	Nároky na zastavané územie	34
1.3.	Spotreba vody	34
1.4.	Ostatné surovinové a energetické zdroje	34
1.5.	Dopravná a iná infraštruktúra	35
1.6.	Nároky na pracovné sily	35
2.	Údaje o výstupoch	35
2.1.	Zdroje znečisťovania ovzdušia	35
2.2.	Odpadové vody	35
2.3.	Odpady	36
2.4.	Zdroje hluku a vibrácií	37
2.5.	Zdroje žiarenia, tepla a zápachu	37
2.6.	Vyvolané investície	37
3.	Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie	38
3.1.	Vplyvy na obyvateľstvo	38
3.2.	Vplyvy na prírodné prostredie	38
3.3.	Vplyvy na krajinu	39
3.4.	Vplyvy na urbánny komplex , využívanie zeme, vplyvy na kultúru a pamiatky	39
4.	Hodnotenie zdravotných rizík	40
5.	Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na biodiverzitu a chránené územia	40
6.	Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia	40
7.	Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice	41
8.	Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav ŽP v dotknutom území	41
9.	Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou činnosti	41
10.	Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie	41
11.	Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa činnosť nerealizovala (nulový variant)	42
12.	Posúdenie súladu činnosti s územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentami	42
13.	Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov	42
V.	Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu s prihliadnutím na vplyvy na životné prostredie	44
1.	Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti pre výber optimálneho variantu	44
2.	Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty	45
3.	Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu	45
VI.	MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA	46
VII.	Doplňujúce informácie k zámeru	50

1.	Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru	50
2.	Doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy zámeru a posudzovaní jeho predpokladaných vplyvov.....	50
VIII.	Miesto a dátum vypracovania zámeru	51
IX.	Potvrdenie správnosti údajov	51
1.	Spracovateľ zámeru	51
2.	Potvrdenie správnosti údajov.....	51

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. NÁZOV

Martina Chovancová

2. IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO

54123348

3. SÍDLO

956 12 Kamanová 262, okres Topoľčany

4. OPRÁVNENÝ ZÁSTUPCA NAVRHOVATEĽA

Martina Chovancová
Tel. 0907 408 782
Email: tina3107@centrum.sk

5. KONTAKTNÁ OSOBA

Martina Chovancová
Tel. 0907 408 782
Email: tina3107@centrum.sk

miesto na konzultácie: Martina Chovancová 956 12 Kamanová 262,

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. NÁZOV

Zber železných a neželezných kovov – Vlčany

2. ÚČEL

Účelom predloženého zámeru je posúdenie plánovanej prevádzky zariadenia na zber železných a neželezných kovov vo Vlčanoch (okres Šaľa).

Zariadenie na zber železných a neželezných kovov bude slúžiť predovšetkým pre občanov obce a okolia ako i pre podnikateľské subjekty, ktoré prejavia o plánovanú službu záujem.

3. UŽÍVATEĽ

Martina Chovancová

4. CHARAKTER NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Pani Chovancová má od septembra 2021 založenú živnosť pod č. OU-TO-OZP-2021/009984-2. V rámci rozšírenia podnikateľských aktivít plánuje rozšíriť živnosť o podnikanie v oblasti nakladania s iným ako nebezpečným odpadom a zriadiť zariadenie na zber železných a neželezných kovov na pozemkoch vo Vlčanoch, ktoré sú v jej vlastníctve.

Podľa prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je navrhovaná činnosť zaradená do kapitoly 9. Infraštruktúra, položka 10 - zhromažďovanie odpadov zo železných kovov a z neželezných kovov a starých vozidiel. Činnosť spadá pod zisťovacie konanie bez limitu.

Zámer je na základe rozhodnutia Okresného úradu, odboru starostlivosti o životné prostredie v Šali č.j. OU-SA-OSZP-2022/005227-002 z 1.7.2022 spracovaný jednovariantne s uvedením nulového variantu (príloha 1).

5. UMIESTNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Zariadenie na zber železných a neželezných kovov bude situované na pozemkoch vo vlastníctve navrhovateľky – p. Marty Chovancovej, ktoré sú v zmysle územného plánu obce Vlčany vedené ako plochy výroby.

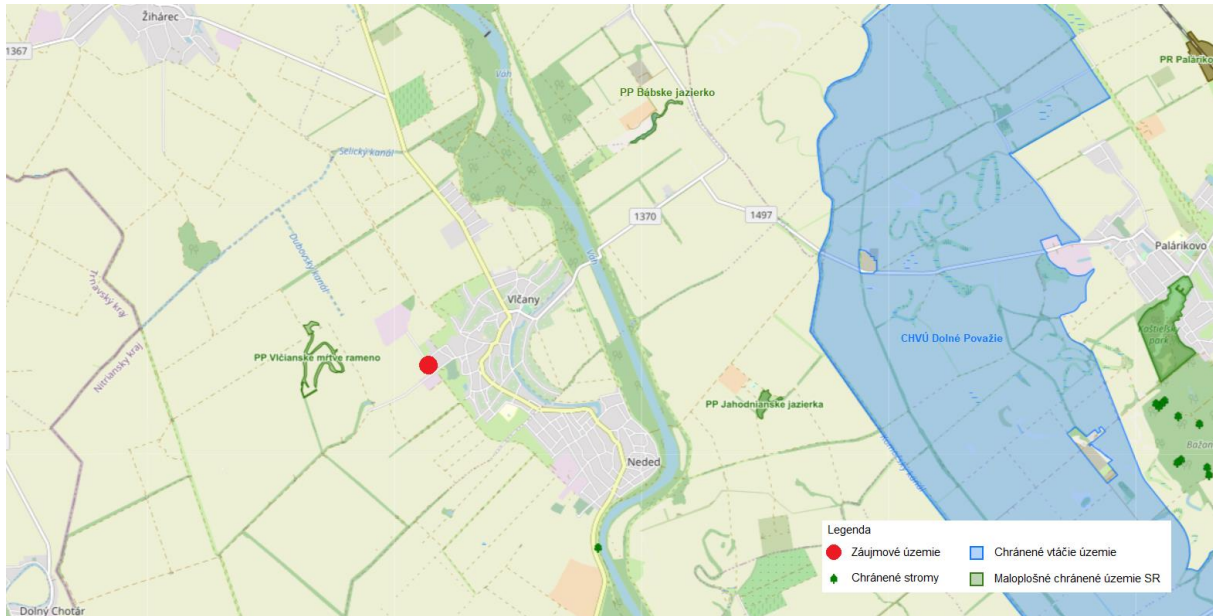
Kraj : Nitriansky
Okres : Šaľa
Obec : Vlčany
Parcely: KN C: 7798/4, 7798/5,

Pozemky sa nachádzajú v blízkosti železničnej trate (toto času intenzívne nevyužívanej), v blízkosti priemyselných objektov – JAV AKC s.r.o. a JOPI GROUP s.r.o. Šaľa. Prvý rodinný dom je situovaný za železničnou traťou na parcele 7786/2 a od vstupu na pozemok p. Chovancovej je vzdialený 141 m SV, od predpokladaného okraja zberne železných a neželezných kovov 90 m. Od rodinného domu na parcele 7771/3 (súpisné číslo 1000) je plánovaná zberňa vzdialená cca 155 m západne.

6. PREHĽADNÁ SITUÁCIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti v mierke 1:68247 je uvedená na obr. 1:

Obr. 1 - Situácia umiestnenia navrhovanej činnosti (prevádzka firmy)

7. TERMÍN ZAČATIA A SKONČENIA VÝSTAVBY A PREVÁDZKY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Zahájenie činnosti: termín začatia prevádzky je po získaní potrebného súhlasu v zmysle zákona 79/2015 Z.z. o odpadoch od OU OSZP Šafa a povolenia na stavebné úpravy od príslušného stavebného úradu.

Ukončenie činnosti: termín ukončenia prevádzky nie je určený.

8. OPIS TECHNICKÉHO A TECHNOLOGICKÉHO RIEŠENIA

Priestor zberu železných a neželezných kovov (odpadov)

Plánované zariadenie na zber železných a neželezných kovov bude situované v priestore, ktorý je územným plánom určený ako priestor výroby, na pozemkoch vedených v katastri nehnuteľnosti ako ostatná plocha. V minulosti bol priestor využívaný ako parkovisko techniky bývalého poľnohospodárskeho družstva a neskôr ako sklad a predaj palív (uhlie, propan-bután...). Priestor je oplotený pletivom do výšky 190 cm s uzamykateľným vstupom, v zadnej časti pozemkov a okolo oplotenia sú vysadené stromy – Pavlónia plstnantá - medonosný strom, ktoré však nebránia zriadeniu zariadenia na zber. V zadnej severnej časti pozemku sú umiestnené úle s včelstvom. Celková plocha pozemkov vo vlastníctve navrhovateľky je 2034 m², z toho pre potreby zariadenia na zber odpadov budú slúžiť parcely 7798/4, 7798/5 o ploche 453 m².

Ako sociálno – prevádzkový objekt bude slúžiť unimobunka, kde bude umiestnený počítač s prepojením na cestnú váhu. Na sociálne účely bude osadené WC s umývadlom (typ TOI TOI). Objekt bude napojený na verejnú rozvodnú sieť elektrickej energie, ktorou bude zabezpečené osvetlenie, napojenie elektrospotrebičov a aj vykurovanie.

Zariadenie na zber bude vybavené váhami na zisťovanie hmotnosti odpadu a to okrem cestnej váhy do 30 t aj jednou menšou stolovou elektrickou váhou do 10 kg a jednou väčšou elektrickou váhou do 300 kg. Vážne lístky budú vypisované a evidované písomne – v počítači.

Priestor, kde budú umiestnené kontajnery na železné a neželezné kovy bude vybetónovaný, rovnako bude spevnený aj priestor osadenia cestnej váhy a prístup k nej.

Obr. 2 - Pohľad na priestor pre zariadenie na zber železných a neželezných kovov

Odpady budú zhromažďované oddelene v kovových kontajneroch rôzneho objemu podľa jednotlivých druhov a ich množstva. Kontajnery na železný odpad budú zakryté tak, aby do nich nevnikala dažďová voda. Typy kontajnerov vhodných na zber kovového odpadu sú uvedené v prílohe č. 4 - Fotodokumentácia.

Železné a neželezné odpady budú občanmi do zariadenia na zber dovážané buď na osobných automobiloch s prívesným vozíkom alebo bez neho, peši na kárickách, vozíkoch. V prípade, že služby zariadenia na zber využijú právnické osoby (podnikatelia) bude dovoz odpadu nákladným automobilom, prípadne valníkom do 3,5 t.

Po skontrolovaní a prevzatí odpadov sú tieto následne zaevidované, triedené a zhromažďované vyhovujúcim spôsobom do pripravených kontajnerov. Následne budú zozbierané železné a neželezné kovy odovzdávané oprávneným subjektom na zhodnotenie. Prevádzkovateľ zariadenia na zber odpadov odpad nebude upravovať. Navrhovateľka požiadala v zmysle § 97 ods.1 zákona 79/2015 Z.z. o odpadoch OU OSZP v Šali o súhlas na zhromažďovanie odpadov držiteľom odpadu bez predchádzajúceho triedenia, ak vzhľadom na následný spôsob ich zhodnocovania alebo zneškodňovania nie je triedenie a oddelené zhromažďovanie možné alebo účelné.

Odpady budú zo zberne odvážané podľa potreby, priebežne, resp. po naplnení kapacity, keď bude zabezpečený ich odvoz za účelom ďalšieho zhodnocovania. Odvoz odpadov si navrhovateľ bude zabezpečovať prostredníctvom externých firiem alebo prostredníctvom odberateľa.

Ročné množstvo vyzbieraného odpadu v súčasnosti nie je možné jednoznačne určiť, avšak navrhovateľ predpokladá, že ročné množstvo môže dosiahnuť do 500 t.

V posudzovanej prevádzke sa bude vykonávať zber (výkup) odpadov, zhromažďovanie a triedenie odpadov podľa druhov (zhromažďovanie odpadov pred ich následným materiálovým zhodnotením - R13).

Tab. 1. zoznam odpadov určených na zber

Katalóg. č.	Názov odpadu v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z. (Katalóg odpadov)	Kategória
02 01 10	Odpadové kovy	O
16 01 17	Železné kovy	O
16 01 18	Neželezné kovy	O
17 04 01	Meď, bronz, mosadz	O
17 04 02	Hliník	O
17 04 03	Olovo	O
17 04 04	Zinok	O
17 04 05	Železo a oceľ	O
17 04 06	Cín	O
17 04 07	Zmiešané kovy	O
19 10 01	Odpad zo železa a ocele	O
19 10 02	Odpad z neželezných kovov	O
19 12 02	Železné kovy	O
19 12 03	Neželezné kovy	O
20 01 40	Kovy	O
20 01 40 01	Meď, bronz, mosadz	O
20 01 40 02	Hliník	O
20 01 40 03	Olovo	O
20 01 40 04	Zinok	O
20 01 40 05	Železo a oceľ	O
20 01 40 06	Cín	O
20 01 40 07	Zmiešané kovy	O

Železné odpady pod kat. č. 020110, 160117, 170405, 190110, 191202, 20014005, budú zbierané spoločne (maximálne budú delené podľa hrúbky a veľkosti prijatého odpadu), rovnako to bude aj v prípade neželezných kovov :

- 160118, 191002, 191203,
- 170401, 200140 01 - meď, bronz, mosadz
- 170402, 200140 02 - hliník
- 170403, 200140 03 - olovo
- 170404, 200140 04 - zinok
- 170406, 200140 06 - cín
- 170407, 200140 07 - zmiešané kovy

Kontajnery budú viditeľne, jasne označené, umiestnené na spevnenej betónovej ploche.

Doprava

Doprava do a zo zariadenia na zber železných a neželezných kovov vo Vlčanoch bude po verejných a obecných komunikáciách. Hlavnou prístupovou trasou v rámci okresu Šaľa je cesta I/573 a z nej odbočujúca miestna komunikácia Károlyiho a potom Staničná smerom k zóne výroby. Dovoz odpadu budú vykonávať občania vlastnými motorovými a nemotorovými prostriedkami. Odber vytriedených odpadov podľa druhu a kategórií zabezpečujú zberové spoločnosti, ktoré následne spolupracujú s konečným odberateľom.

Predpokladaná intenzita dopravy:

Dovoz odpadu: osobné automobily a ručné vozíky (neurčený počet)

Odvoz odpadu: priemerne 1 nákladné auto mesačne

9. ZDÔVODNENIE POTREBY ČINNOSTI V DANEJ LOKALITE (JEJ POZITÍVA A NEGATÍVA)

Činnosť zberu a výkupu železných a neželezných kovov je činnosť, ktorá je z pohľadu odpadového hospodárstva potrebná, pretože vytvára priestor pre občanov obce Vlčany prípadne okolia možnosť za odplatu odovzdať nepotrebný železný a neželezný odpad. Zozbieraný odpad je triedený podľa

kategórií, druhu a veľkosti a následne je ukladaný do označených kontajnerov a pripravený k odvozu. Areál bude napojený na všetky potrebné inžinierske siete. V obci Vlčany v minulosti bol funkčný zber železného a neželezného odpadu a plánované zariadenie pani Chovancovej bude slúžiť ako jeho náhrada. Z pohľadu Územného plánu obce Vlčany a stanoviska obce č. 1472/2022 z 15.6.2022 (príloha 2) je predmetné územie klasifikované ako plochy výroby.

10. CELKOVÉ NÁKLADY

Cca 15 000.-€

11. DOTKNUTÁ OBEC

Obec Vlčany

12. DOTKNUTÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

Nitriansky samosprávny kraj

13. DOTKNUTÉ ORGÁNY

Okresný úrad Šaľa, odbor starostlivosti o životné prostredie
Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Šali
Regionálny úrad verejného zdravotníctva Šaľa
Okresný úrad Šaľa, odbor krízového riadenia

14. POVOĽUJÚCI ORGÁN

Obec Vlčany
Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie Šaľa

15. REZORTNÝ ORGÁN

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

16. DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

- Súhlas na prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov, ak ide o zariadenia, na ktorých prevádzku nebol daný súhlas podľa písmen a) a c) alebo zberného dvora podľa § 97 ods. 1 písm. d)
- Súhlas na zhromažďovanie odpadov držiteľom odpadu bez predchádzajúceho triedenia, ak vzhľadom na následný spôsob ich zhodnocovania alebo zneškodňovania nie je triedenie a oddelené zhromažďovanie možné alebo účelné
- Povolenie na stavebné úpravy podľa zákona 50/76 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku

17. VYJADRENIE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE

Navrhovaná činnosť nebude mať negatívny vplyv presahujúci hranice Slovenskej republiky.

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

Pre výber základných informácií o súčasnom stave životného prostredia bolo zvolené dotknuté územie podľa miesta výkonu podnikateľského zámeru navrhovateľa t.j. obec Vlčany popri prípade okres Šaľa.

1. CHARAKTERISTIKA PRÍRODNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

1.1. Geomorfologické pomery

V zmysle regionálneho geologického členenia patrí študované územie do oblasti flyšového pásma, do podoblasti magurský flyš, časť račiansky flyš, v zmysle geomorfologického členenia Slovenska (E. Mazúr – M. Lukniš) patrí predmetné územie do alpsko-himalájskej sústavy, Panónska panva, provincie Západopanónska panva, subprovincie Malá Dunajská kotlina.

Oblasť	Celok	Časť
Podunajská nížina	Podunajská rovina	Salibská mokrad'

Katastrálne územie obce je tvorené rovinou, v západnej povodňovej oblasti rieky Váh ešte možno vidieť staré, pôvodné korytá mŕtvych ramien rieky. Nadmorská výška posudzovanej lokality je okolo 109 – 112 m n.m.

Geologická stavba

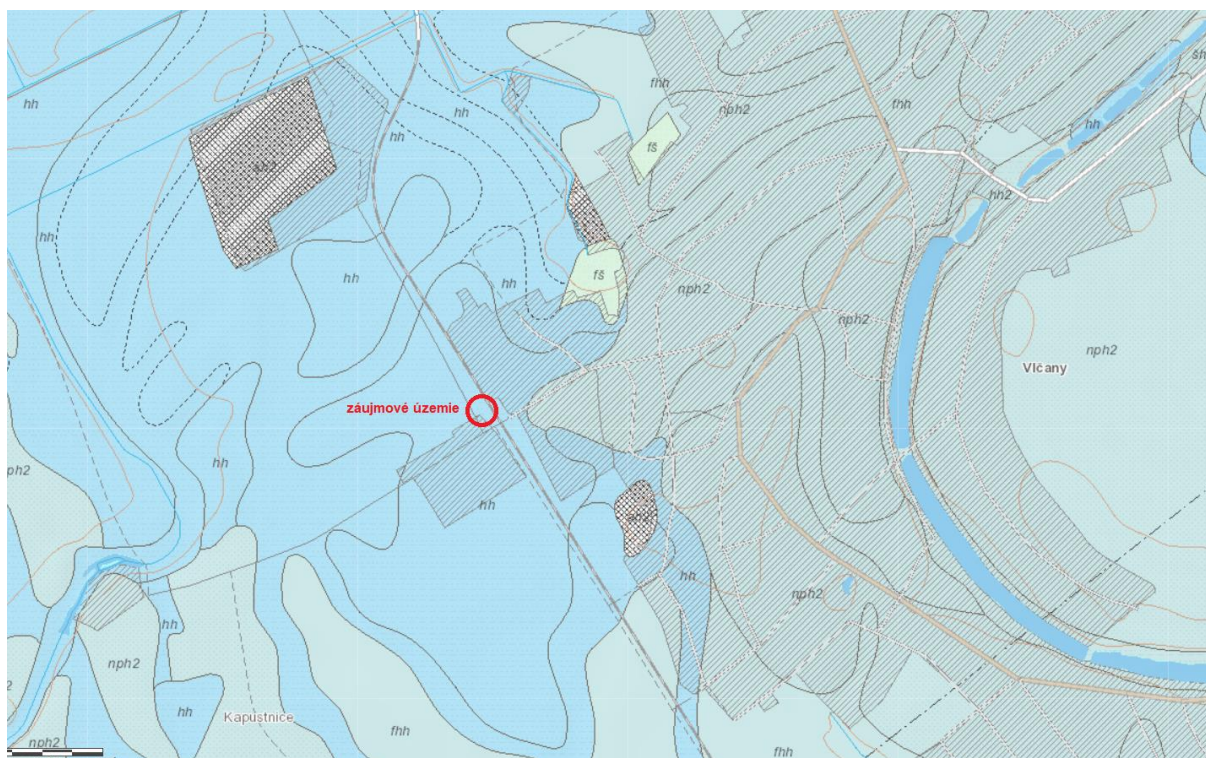
Z informácii z prevzatého inžiniersko-geologického a hydrogeologického prieskumu v areáli bývalého JRD "Pokrok" Vlčany – november 1980 – Vrt vzdialený od posudzovanej lokality niečo cez 150 m južným smerom), že hladina podzemnej vody je na úrovni 3,2 m pod povrchom terénu. Podzemná voda sa svojim zložením zaraďuje do skupiny stredne tvrdých vôd vápenato - hydrouhličitanová.

Tab. 2 - Profil vrtu prieskumné práce pre stavbu závodu JRD "Pokrok" Vlčany – november 1980.

Hĺbka (m)	Opis	Vek
0,00 - 0,80 m	humózna hlina	Kvartér
0,90 - 3,00 m	piesčitá hlina	Kvartér
3,00 - 7,00 m	jemnozrnný piesok	Kvartér
7,00 - 40,00 m	drobnozrnný štrk piesčitý	Kvartér - LEVANT
40,00 - 82,00m	hrubozrnný piesok s prímiesou štrku	Kvartér - LEVANT
82,00 - 87,00 m	drobnozrnný piesok	Kvartér - LEVANT
87,00 - 105,00 m	hrubozrnný piesok s prímiesou štrku	Kvartér - LEVANT

Zdroj: www.geology.sk

Obr. 3 - Geologická mapa – výrez širšieho záujmového územia

Zdroj: www.geology.sk

Vysvetlivky k obrázku č.3

index	útvár	vek	popis
fhh	kvartér	holocén	fluviálne sedimenty: litofaciálne nečlenené nívne hliny, alebo piesčité až štrkovité hliny dolinných nív a nív horských potokov
hh	kvartér	holocén	fluviálne sedimenty: (organické sedimenty), hliny až jemnopiesčité hliny povodňovej fácie a fácie mŕtvych ramien
fhh	kvartér	holocén	fluviálne sedimenty: (hlinito-kamenité sedimenty dolinovej nivy tokov) litofaciálne nečlenené hliny, piesčité hliny, hlinité piesky, podradne štrky
nph2	kvartér	holocén	fluviálne sedimenty: (rôznozrnné piesky) jemnozrnné hlinité piesky povodňovej fácie a strednozrnné piesky fácie agragačných valov
fš	kvartér	pleistocén	fluviálne sedimenty: (piesčité štrky a piesky) hlinité piesky so štrkami až piesčité štrky dnovej akumulácie v odkrytom „jadre“ žitného ostrova a v agragačných valoch
hh2	kvartér	mladý holocén	fluviálne sedimenty nižšieho nívneho stupňa: (jemnopiesčité hliny) litofaciálne nečlenené hliny, piesčité hliny, hlinité piesky, podradne štrky

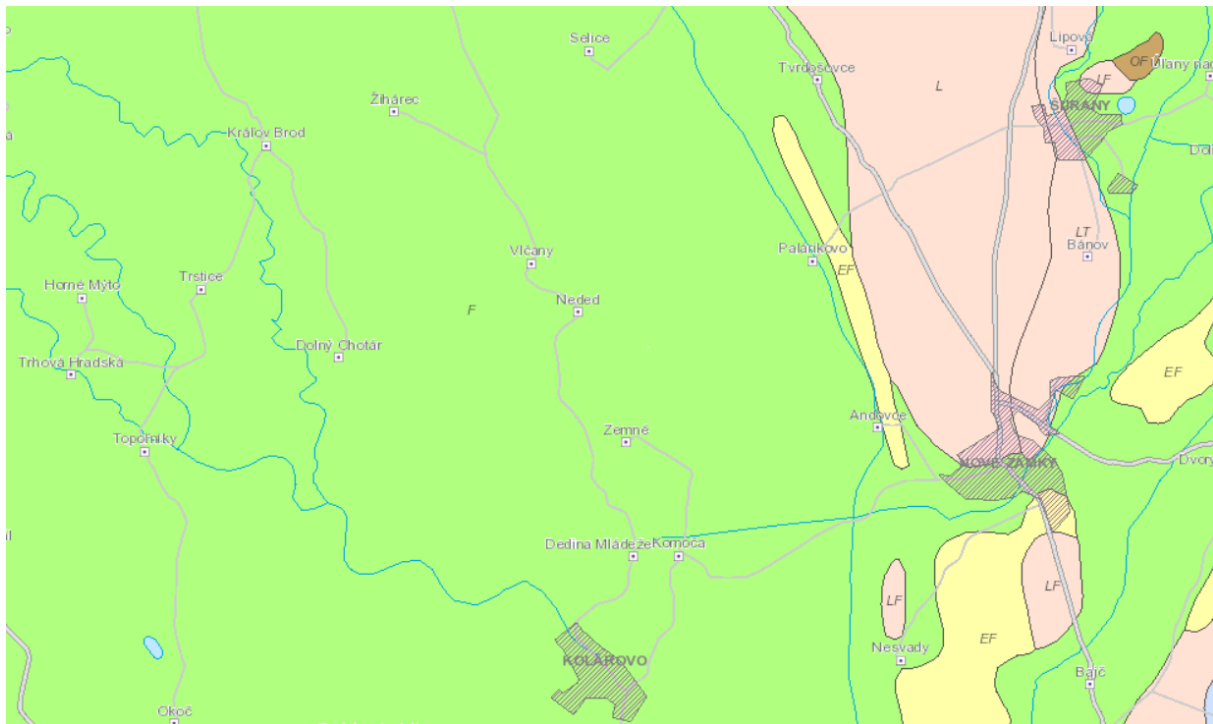
Inžiniersko-geologická charakteristika

Podľa mapy inžinierskogeologických rajónov Slovenska sa záujmové územie nachádza v rajón:

- Rajón kvartérnych sedimentov (F - rajón údolných riečnych náplavov):

Povrchovú vrstvu tvoria hliny, piesčité hliny, hlinité piesky až piesčité štrky v nivách riek a potokov, kvartérny pokryv dosahuje hrúbku cca 40 m.

Obr. 4 - Mapa inžinierskogeologickej rajonizácie - výrez

Zdroj: Atlas krajiny, 2002

Podľa základného regionálneho geologického členenia Západných Karpát sa záujmové územie nachádza v :

jednotke I. rádu (oblasť, pásmo)	vnútrohorské panvy a kotliny
jednotke II. rádu (podoblasť, zóna)	podunajská panva
jednotke III. rádu	gapčíkovská panva

Radónové riziko

Radón vzniká v prírodnom prostredí prirodzeným rádioaktívnym rozpadom uránu U238, ktorý je prítomný v stopových množstvách vo všetkých horninách. Je jedným z faktorov vplývajúcich na zdravotný stav obyvateľstva, ktorého účinku je obyvateľstvo vystavené zo stavebných materiálov, z horninového podlažia budov a z vody. Z odvodenej mapy (Mapa prírodnej rádioaktivity ŠGDÚŠ Bratislava - radónové riziko) je zrejmé, že predmetná oblasť sa nachádza v oblasti stredného radónového rizika.

Geodynamické javy

Lokalita sa nachádza z hľadiska neotektonických javov v negatívnej jednotke (*roviny nížin a nížinných kotlin, neotektonické panvové depresie*) so stredným poklesom.

Na základe "Atlasu máp stability svahov SR" môžeme predmetné územie charakterizovať ako územie, ktoré spadá do Rajónu stabilných území – územia prevažne stabilné, resp. územia s veľmi nízkym stupňom náchylnosti ku vzniku svahových deformácií.

Seizmicita

Posudzované územie sa nachádza v pásme 7. stupňa medzinárodnej stupnice MSK-64 (Medvedevova-Sponheuerova-Kárnikova stupnica) (k.ú. obcí Tešedíkovo, Žihárec, Selice, Vlčany, Neded). Najvyššie riziko seizmického ohrozenia je na južnej hranici okresu (k.ú. obce Neded), kde stúpa až do pásma 7. – 8. stupňa MSK-64.

Erózia

Posudzované územie sa z hľadiska významnosti ohrozenia veternou a vodnou eróziou nachádza v lokalite žiadnej - slabej erózie.

Ložiská nerastných surovín

V najbližšom okolí sa nenachádzajú žiadne ložiská nerastných surovín, najbližšie ložisko sa nachádza cca 15 km juhovýchodne od posudzovanej lokality DARAMAT, s.r.o. pri Nových Zámkoch - jedná sa o ložisko so zastavenou ťažbou. Najbližšie výhradné ložisko sa nachádza cca 17,5 km juhozápadne od posudzovanej lokality k.ú. Okoč (okres Dunajská Streda - stavebné - štrkopiesky a piesky). Najbližšie výhradné ložisko v okrese Šaľa sa nachádza cca 21 km severozápadným smerom od posudzovanej lokality výhradné ložisko - Šoporňa (stavebné - štrkopiesky a piesky).

Hydrogeologické pomery

Hydrogeologické pomery určujú výskyt a množstvo podzemnej vody. Podľa mapy Hlavných hydrogeologických regiónov (Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002), v ktorej je definovaný aj typ priepustnosti, posudzované územie spadá do hydrogeologického regiónu Kvartér medziriečia Podunajskej roviny s medzizrnovým typom priepustnosti.

Priestorovo obmedzené alebo nespojité hydrogeologicky vysoko produktívne zvodnenca, alebo rozsiahle stredne produktívne zvodnenca s prevažne medzizrnovým typom priepustnosti (prevažne nespevnené sedimenty). Štrky, piesčité štrky a piesky dnovej akumulácie, lokálne prekryté hlinami - prevažne wurm, miestami s holocénnym pokryvom, priepustnosť pórová, hladina podzemnej vody je prevažne voľná, podzemná voda je väčšinou v hydraulickej spojitosti s povrchom a povrchovým tokom.

Podunajská nížina predstavuje najvýznamnejšiu nádrž podzemnej vody na území Slovenska. Hlavným zdrojom dopĺňania podzemných vôd sú povrchové vody a zrážky. Do okresu Šaľa zasahujú 3 útvary podzemných vôd.

Tab. 3 - Útvary podzemných vôd v okrese Šaľa

Kód útvaru / Názov útvaru	Povodie	Dominantné zastúpenie kolektora	Priepustnosť
Útvary podzemných vôd v kvartérnych sedimentoch			
SK1000400P - Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov dolného toku Váhu, Nitry a ich prítokov	Váh	alúviálne a terasové štrky, piesčité štrky, piesky, prolúviálne sedimenty	pórová
Útvary podzemných vôd v predkvartérnych sedimentoch			
SK2001000P - Medzizrnové podzemné vody Podunajskej panvy a jej výbežkov	Váh	jazerno-riečne sedimenty najmä piesky a štrky, íly	pórová
Útvary geotermálnych vôd			
SK300240PF - Centrálna depresia Podunajskej panvy	Váh	piesky, pieskovce a zlepenice	medzizrnová, medzizrnovo-puklinová

Zdroj: Ruses Šaľa 2019

Pôdne pomery

Pôdne pomery vybraného územia možno hodnotiť pomocou viacerých fyzikálno – chemických charakteristík. Analýza pôdnych pomerov bola zameraná najmä na identifikáciu pôdnych typov až na úroveň pôdneho subtypu, pôdneho druhu – na základe zrnitosti, skeletnatosti a hĺbky pôdy.

Z pôdných typov v posudzovanej lokalite (širšie okolie obce Vlčany) prevládajú fluvizeme, čiernica v menšom zastúpení sa vyskytujú aj černoziem a glej.

Z pôdných druhov v predmetnom území dominujú pôdy ílovité, ílovitohlinité, hlinité, bez skeletu (obsah štrku do hĺbky 0,6 m pod 10 %). Z pohľadu zrnitosti pôdy (zrnitosť ornice, resp. povrchového humusového horizontu) môžeme predmetné pôdy zaradiť medzi stredne ťažké pôdy hlinité (s percentuálnym zastúpením ílovitých častíc 30 – 45%). Na základe posúdenia celkovej hĺbky pôdy môžeme usúdiť, že v predmetnom území prevládajú pôdy hlboké (pôdny profil nad 0,6 m). Z hľadiska úrodnosti patrí územie k najúrodnejším územiám Slovenska. Podľa typologicko-produkčnej kategorizácie môžeme tieto pôdy charakterizovať ako vysoko produkčné orné pôdy s hrúbkou humusového horizontu 24 – 30 cm s vysokým obsahom humusu v pôdach (viac ako 2,3 %).

Klimatické pomery

Okres Šaľa patrí k najjužnejším, najnižšie položeným a najrovinatejším okresom, a to v značnej miere podmieňuje klimatické pomery v území. Celé územia spadá do teplej oblasti (T), väčšina do najteplejšieho okrsku T1 - teplý, veľmi suchý, s miernou zimou a dlhým slnečným svitom. (Klimatická klasifikácia podľa Končeka, Klimatický atlas Slovenska, 2015). Suma priemerných denných teplôt nad 10 °C viac ako 3000, dĺžka obdobia s teplotou vzduchu nad 5 °C je 242 dní. Obec Vlčany podľa Mapy klimatických oblastí SR možno zaradiť do teplej klimatických oblastí (priemerne viac ako 50 letných dní za rok).

Tab. 4 - Klimatická charakteristika územia obce Vlčany

Priemerná teplota vzduchu	ročná	mesačná január	mesačná júl
teplota v [°C]	9 - 10	viac ako -2	viac ako 20
Priemerný ročný úhrn zrážok [mm]			500 - 550
Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou			< 40

Zdroj: Klimatický atlas Slovenska, SHMÚ 2015

Veterné pomery

Dotknuté územie patrí k najsuchším a najteplejším územiám Slovenska. Je to podmienené prevládajúcim prúdením vzduchu (S a SZ vetry) a pahorkatiny. Ďalšími prevládajúcimi smermi vetra v predmetnom území boli zaznamenané vetry severné, juhovýchodné a východné, menej západné a severné. Priemerná rýchlosť prúdenia vzduchu je 2 – 5 m/s.

1.2. Hydrologické pomery

Povrchové vody

Celé územie okresu spadá do čiastkového povodia rieky Váh, ktorá je aj najvýznamnejším tokom v okrese. Podľa typu režimu odtoku môžeme celé územie okresu zaradiť do oblasti vrchovinná-nížinná s dažďovo-snehovým režimom odtoku s najnižšími prietokmi v septembri a najvyššími v marci. Tok Váhu si zachováva stredohorský charakter odtoku. Vodné toky vyskytujúce sa v území nadobudli nížinný charakter s pomaly tečúcou vodou bohatou na prítomnosť vodných rastlín (lekno biele - *Nymphaea alba*, leknica žltá – *Nuphar lutea*, žaburinka menšia - *Lemna minor* a pod.). K významnejším vodným tokom patrí rieka Váh, ktorá preteká cca 2,6 km východným smerom od posudzovanej lokality a Staré rameno Váhu pri obci Vlčany (cca 950 m východne od posudzovanej lokality). V celom území sa nachádza systém vodných kanálov v blízkosti obce Vlčany evidujeme napr. Vlčiansky kanál, Kolárovský kanál, Nededsko – vlčiansky kanál, Dubovský kanál, Selický kanál (severozápadná hranica k.ú. Vlčany) a mnoho ďalších.

V zmysle prílohy č. 1 Vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z.z. sú vodné toky zaradené do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov (Váh 4-21-01-038).

Uvedené toky sú v správe SVP š.p., OZ Piešťany.

- Čiastkové povodie podľa § 11 vodného zákona: Váh
- Číslo hydrologického poradia: 4-21-06-150.

Váh, ako stredohorský typ rieky dosahuje maximálne prietoky v apríli a máji, minimálne prietoky sa vyskytujú v zimných mesiacoch. Prírodný režim Váhu je silne ovplyvnený prevádzkou sústavy vodných diel na hornom toku rieky Váh.

Vodné plochy

Na území okresu Šaľa sa nachádza viacero vodných plôch, zväčša štrkovísk a mŕtvych ramien – Veľká a Malá kapola, Čierne jazierko, južná časť vodnej nádrže Kráľová nad Váhom, Selice a viaceré rybníky a bývalé štrkoviská. Vodné diela okrem primárnych funkcií sú významným predpokladom pre rôzne rekreačné aktivity. Prírodné brehy sú častokrát porastené vrbami (*Salix* sp., hlavne *Salix alba*), topoľmi (*Populus alba*) a trstou (*Phragmites australis*), čím vznikajú uzavreté plochy, kde sa združuje vodné vtáctvo.

Cca 840 m západne od záujmového územia sa nachádza vodná plocha na parcele KNE 8429/61, ktorá je v zmysle RUSES Šaľa 2019 považovaná za Ekologicky významný segment krajiny: EVSK 4 - Pastierske Kapustnice a smerom východným cca 950 m sa nachádza ďalší ekologicky významný segment EVSK 6 - Staré rameno Váhu (Obr. č.5 predkladaného zámeru).

Zdroje minerálnych a geotermálnych vôd

V okolí posudzovanej lokality sa nenachádzajú žiadne významné prírodné minerálne a liečivé vody. Podľa Atlasu krajiny SR – geologické mapy môžeme v okrese Šaľa evidovať niekoľko zdrojov minerálnych vôd s výdatnosťou zdrojov menšou ako 5 l.s⁻¹.

Hlavnými kolektormi geotermálnych vôd sú neogénne piesky, pieskovce a zlepenice. Podľa Vodného plánu Slovenska na územie okresu Šaľa zasahuje 1 z 26 útvarov geotermálnych vôd na Slovensku: SK300240PF Centrálna depresia Podunajskej panvy s tepelný výkon geotermálnych vôd 50 – 250 [MWt]. Dotknuté územie je súčasťou geotermálne významnej oblasti. Na území obce je využívaný geotermálny zdroj FGTv-1 v oblasti Bufa, v ktorom teplota vody na povrchu dosahuje hodnoty 55 – 80 [°C] s výdatnosťou 5 – 15 l.s⁻¹. Podľa fyzikálno-chemických a plyných analýz ide o vodu prírodnú, slabo mineralizovanú, hydrogénuhličitanovú, sodnú, hypotonickú. Obsahom plynov sa zaraďuje k vodám dusíkatým.

Tab. 5 - Zoznam existujúcich zdrojov geotermálnych vôd v okrese Šaľa

Názov	Register	Lokalita	Typ
VRT FGTv - 1	NZ - 6	Vlčany	vrt
VRT NA KÚPALISKU DI - 1	GA - 1	Diakovce	vrt
VRT HTŠ - 1	GA - 7	Šaľa	vrt

Zdroj: RUSES Šaľa

Podzemné vody

Kolektor podzemných vôd v záujmovom území tvoria kvartérne náplavy poriečnej nivy rieky Váh s vysokým stupňom zvodnenia. Reprezentované sú fluvialnými sedimentmi prevažne štrkami, piesčitými štrkami a pieskami dnovej akumulácie v nízkych a nadnivných terasách prevažne s pokryvom hĺn, s medzizrnovým typom priepustnosti a koeficientom prietočnosti na úrovni $T > 3 \cdot 10^{-3}$ [m².s⁻¹]. Podzemná voda na mieste navrhovanej činnosti je na základe údajov (z hydrogeologického vrtu Vlčany - 1 vzdialeného od posudzovanej lokality cca 150 m južným smerom) v hĺbke 3,2 m pod terénom. Hladina podzemných vôd priamo reaguje na hydrologický režim Váhu, s ktorým je priamo

spojená. Podľa Palmer – Gazdovej klasifikácie, podľa ktorej sa určuje chemický typ podzemných vôd, môžeme vody zaradiť do Ca-Mg-HCO₃ typu s celkovou mineralizáciou 746 mg/l.

Vodohospodársky chránené územia

Predmetné územie, ani jeho blízke okolie, sa nenachádza v žiadnej chránenej vodohospodárskej oblasti (CHVO) a nezasahuje do žiadneho pásma hygienickej ochrany. Najbližšie CHVO Žitný ostrov sa nachádza vo vzdialenosti cca 8,5 km juhozápadným smerom (Dolný Chotár – Topoľníky) východná hranica CHVO Žitný ostrov kopíruje vodný tok Malý Dunaj. Na mieste navrhovanej činnosti a v dotknutom území nie sú vodohospodársky chránené územia a ani aktívne zdroje podzemných vôd určené pre hromadné zásobovanie obyvateľstva.

1.3. Flóra a vegetácia

Flóra

Na základe fytogeografického – vegetačného členenia môžeme širšie záujmové územie zaradiť do zóny dubovej, podzóny nížinnej, oblasti rovinnnej, okresu nemokradového a podokresu lužného.

Potenciálnu vegetáciu tvoria - lužné lesy nížinné v tejto časti nivy Váhu predstavujú jaseňovo-brestovo-dubové lesy (vlhkomilné a čiastočne mezohygrofilné lesy rastúce na aluviálnych naplaveninách pozdĺž vodných tokov, v povodiach veľkých tokov alebo v blízkosti prirodzených vodných nádrží), sú rozšírené na vyššie a relatívne suchších polohách údolných nív (agradáčne valy, riečne terasy, náplavové kužele a pod.). V juhozápadnej časti k.ú. obce Vlčany zas vrbovo-topoľové lesy v záplavových územiach veľkých riek (mäkké lužné lesy). V minulosti pokrývali tieto lesy prevažnú časť veľkých nížin Slovenska, v období prechodu na poľnohospodársky spôsob života boli zmenené na lúky a ornú pôdu. Veľká časť pôvodných lužných lesov v okrese bola premenená na topoľové monokultúry, lužné lesy s typickou druhovou skladbou sa zachovali v úzkom páse popri koryte toku Váhu. Topoľové monokultúry nahradili pôvodné lužné lesy a sú najviac rozšíreným lesným spoločenstvom v okrese. Jedná sa o biotopy umelého pôvodu, v stromovom poschodí sú zastúpené iba rýchlorastúce kultivary topoľov, alebo iba veľmi malé percento iných drevín.

V súčasnosti je prevažná časť územia odlesnená a predovšetkým, mimo obytné a výrobné územie, je poľnohospodársky využívaná. Lesné spoločenstva sú viazané na meandrový a pobrežný pás Váhu, plytké depresné polohy medziagradáčnych depresií, resp. staré a mŕtve ramená povrchových tokov. Kvalita a druhová pestrosť vegetácie je nízka, významný podiel v štruktúre majú hospodárske monokultúry (pretkané líniami trnkových porastov, baze čiernej výskytom medzí, remízok), resp. antropicky podmienené vegetačné línie (líniové drevinné spoločenstvá) pozdĺž poľných ciest, komunikácií, vodných tokov, hydromelioračných stavieb ako aj na medziach medzi pozemkami. V priestore sú definované lesné, krovinné a lúčne spoločenstvá, spoločenstvá lúk a močiarov a spoločenstvá burinové a ruderalne.

Lokalita navrhovanej činnosti bola v minulosti využívaná (priemyselné využitie - prevádzku na predaj palív). Podľa listu vlastníctva sa jedná o pozemok, na ktorom sú skaly, svahy, rokliny, výmole, vysoké medze s krovím alebo kamením a iné plochy, ktoré neposkytujú trvalý úžitok.

Fauna

Na základe zoogeografického členenia Slovenska (terestrický biocyklus) (Atlas krajiny SR, 2002) záujmové územie patrí do provincie stepí panónskeho úseku. Z pohľadu limnického biocyklu patrí územie do pontokaspickej provincie, podunajského okresu, časti západoslovenskej (západná časť k.ú. obce Vlčany) a časti stredoslovenskej (východný časť k.ú. obce Vlčany).

Vzhľadom na funkčné využívanie územia, ktoré je prevažne intenzívne poľnohospodársky využívané, sú tu najmä biotopy kultúrnej krajiny (polia, rozptýlená zeleň). Z vodných biotopov sú v území vodné toky so zvyškami ramenných sústav, umelé kanály a lužné porasty pozdĺž vodných tokov. Najcharakteristickejším biotopom v sledovanej oblasti je biotop stepi.

Kultúrna step - je v hojnej miere osídlená početnými druhmi bezstavovcov. Najpočetnejšou skupinou, vzhľadom na svoju pohyblivosť je vtáctvo. Druhy obývajúce toto prostredie sú väčšinou adaptované na antropogénne zmenené prostredie sústreďujúce sa v lokalitách s väčším zastúpením stromov. Vyskytujú sa tu aj druhy európskeho významu: orol kráľovský, sokol červenonohý, kaňa popolavá, ale aj ďalšie druhy ako bocian biely, jastrab krahulec, sokol myšiar, jarabica poľná, prepelica poľná, bažant poľovný, čajka smejivá a bielohlavá, belorítka domová, lastovička domová, trasochvost biely, žltochvost domový. Z cicavcov je v týchto spoločenstvách zastúpený škrečok poľný, myš stepná, hraboš poľný, jež tmavý, plížik lieskový, liška, lasica hranostaj, diviak, srnec.

Spoločenstvá lužných lesov a mokradí – viažu sa na porasty pozdĺž vodných tokov. Medzi obojživelníky európskeho významu nachádzajúce sa v danom území patria: hrabavka škrvritá, skokan rapotavý, ale i iné druhy ako napríklad mlok obyčajný a podunajský, kunka, ropucha, rosnička zelená, skokan zelený, krátkonohý a štíhly, z plazov sa vyskytuje jašterica obyčajná, užovka obyčajná, užovka fľakaná. Z pohľadu vtáctva je lokalita veľmi bohatá, veľmi dobré podmienky pre život tu nachádzajú aj chránené aj ohrozené druhy dudok obyčajný, bučiak nočný (európsky význam), kormorán veľký, ďateľ veľký, kúdeľníčka lužná, myšiarka ušatá, plamienka driemavá, hrdlička záhradná holub hrivnák. Z cicavcov je zastúpená napr. vydra riečna a tchor tmavý a ďalšie (biotop stepí).

Biotopy

V okrese Šaľa sa vyskytujú nasledujúce formačné skupiny biotopov (podľa Katalógu biotopov Slovenska, Stanová, Valachovič, 2002):

- Slaniská a biotopy s výskytom halofytov
- Vodné biotopy
- Nelesné brehové porasty
- Lúky a pasienky
- Lesy

Na území okresu Šaľa bolo identifikovaných 11 biotopov európskeho a jeden biotop národného významu. V nasledujúcej tabuľke uvádzame biotopy, ktoré sa môžu vyskytovať v širšom území posudzovanej lokality.

Tab. 6 - Zoznam biotopov v širšom posudzovanom území

Názov biotopu	Lokalizácia	Zaradenie
Dubovo-hrabové lesy panónske	Ojedinelý, vzácny výskyt menšie fragmenty kat. obcí Selice a Vlčany	EV*; R
Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín	Bežný výskyt v drobných fragmentoch, žiadna rozlohovo väčšia vodná plocha	EV; R
Nížinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu Ranunculion fluitantis a Callitriche-Batrachion	Ojedinelý, vzácny výskyt v blízkosti rieky Váh a jej prítokov	EV; R
Bylinné lemové spoločenstvá nížinných riek	Zriedkavý výskyt - roztrúsené plochy po celom území	EV; R
Aluviálne lúky zväzu Cnidion venosi	Zriedkavý výskyt - roztrúsené fragmenty po celom území	EV
Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy	Výskyt v niekoľkých fragmentov pozdĺž rieky Váh	R
Slatinné jelšové lesy	Bežný výskyt po celom území	NV; R
Vegetácia vysokých ostríc	Zriedkavý výskyt na plytkých brehoch riek	-
Topoľové monokultúry	Bežný výskyt po celom území	-
Agátové monokultúry	Zriedkavý výskyt po celom území	-
Rúbaniská s prevahou bylín a tráv	Ojedinelý, vzácny výskyt - prvé vývojové štádiá rúbanísk na živných aj chudobných pôdach. Na brehu rieky Váh.	-

Rúbaniská s prevahou drevín	Ojedinelý, vzácny výskyt - záverečné predlesné rastlinné spoločenstvá krovín a nízkych stromov na starých rúbaniskách (nad 10 rokov), lesných vývratoch a zárezoch lesných ciest. Breh rieky Váh.	-
Nitrofilná ruderalna vegetácia mimo sídiel	Lemové spoločenstvá na vlhkých až čerstvo vlhkých, len zriedkavo vysychavých stanovištiach. Okraje lesov a lúk, pozdĺž lesných ciest a komunikácií, pri tokoch v priekopách a pri hospodárskych objektoch.	-
Teplomilná ruderalna vegetácia mimo sídiel	Vysychavé až suché antropogénne stanovišťa, ako sú násypy, navážky, smetiská, okraje komunikácií, okraje pasienkov, riečne terasy, medze polí.	-
Intenzívne obhospodarované polia	Prevažne polia, vinice a iné trvalé poľnohospodárske kultúry, okrajovo aj pravidelne obhospodarované sady	-

EV – Európsky význam, NV – Národný význam, R – Regionálny význam; (*Prioritný biotop),

Zdroj: Ruses Šaľa 2019

1.4. Chránené územia

Katastrálne územie obce Vlčany v zmysle ustanovení zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov je územím, na ktorom platí I. stupeň ochrany. Katastrálnym územím obce prechádza nadregionálny hydrický biokoridor Váhu. V území sa predpokladá intenzívne využívanie poľnohospodárskej pôdy.

1.4.1. Veľkoplošné chránené územia

V riešenom území sa nenachádza žiadne veľkoplošné chránené územie podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Najbližšie veľkoplošné územie sa nachádza "vzdušnou čiarou" vo vzdialenosti cca 30 km juhozápadne od posudzovanej lokality smer Veľký Meder (CHKO Dunajské Luhy) a CHKO Ponitrie cca 37 km severovýchodným smerom od posudzovanej lokality smer Nitra.

1.4.2. Maloplošné chránené územia

V okrese Šaľa medzi chránené územia patrí šesť prírodných pamiatok a dva chránené areály. Prírodnými pamiatkami sú Bábske jazierko, Bystré jazierko, Čierne jazierko, Jahodnianske jazierka, Trnavské rameno a Vlčianske mŕtve rameno. Chráneným areálom je park v Močenku a vo Veči.

Maloplošne chránené územia (prírodné pamiatky) v k.ú. obce Vlčany. Najbližšie maloplošné chránené územia v k.ú. obce Vlčany je vzdialené cca 1,3 km západne od posudzovanej lokality jedná sa o prírodnú pamiatku "Vlčianske Mŕtve Rameno", ktorého vodná plocha je lemovaná zárastami kosatca žltého, vrbice vrboľistej, trste obyčajnej a druhmi z rodu ostríc. Južná časť územia je rajom vodného vtáctva, hlavne kačíc a vodných sliepok. Výmera chráneného územia: 82 394 m².

Ďalšia prírodná pamiatka "Bábske jazierko" sa nachádza cca 4 km severovýchodným smerom od posudzovanej lokality Jedná sa o zbytok bývalého toku Váhu, z genetického hľadiska o bývalé prepojenia existujúcich dvoch ramien Váhu, ktoré stabilizáciou súčasného toku stratilo svoju funkčnosť. Výmera chráneného územia: 35 201 m².

Vo vzdialenosti cca 4,3 km juhovýchodným smerom sa nachádza maloplošné chránené územie prírodná pamiatka Jahodnianske jazierko, ktoré sa nachádza v (k.ú. Neded).

1.4.3. Európska sústava chránených území NATURA 2000

Cieľom sústavy „NATURA 2000“ je zachovanie prírodných biotopov a biotopov ohrozených druhov rastlín a živočíchov v celoeurópskom meradle a ich ochrana, na ktorú sa vyčleňujú osobitne chránené územia: (Územia európskeho významu, Chránené vtáčie územia).

V riešenom území nie sú navrhované žiadne chránené územia európskeho významu CHÚEV, ani chránené vtáčie územia CHVÚ, ale v blízkosti sa nachádza Chránené vtáčie územie NATURA 2000 Dolné Považie s unikátnymi druhmi (k.ú. Palárikovo, Tvrdošovce, atď...).

V nasledujúcej tabuľke uvádzame územia európskeho významu v rádiuse do 11 km od posudzovanej lokality.

Tab. 7 - Územia európskeho významu nachádzajúce sa v širšom záujmovom území (do 11 km)

Kód územia a názov	Katastrálne územie	Rozloha [ha]	Vzdialenosť [km]	Smer
SKUEV0822 Malý Dunaj - Prírodné eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich, ponorených cievnatých rastlín - Rieky s bahňitými až piesočnatými brehmi - Suchomilné travinnobylinné a krovinné porasty na vápnom podloží - Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy - Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek	Topoľníky, Dolný Chotár	1738,44	8,6	JZ
SKUEV0095 Panské lúky - vnútrozemské slaniská a slané lúky - Panónske slané stepi a slaniská	Tvrdošovce	68,71	10,5	SV
SKUEV0097 Palárikovské lúky - vnútrozemské slaniská a slané lúky	Palárikovo	15,42	10,8	SV

Zdroj: <http://www.sopsr.sk/>

Tab. 8 - Chránené vtáčie územie nachádzajúce sa v širšom záujmovom území (do 20 km)

Názov CHVÚ	Obec	Vzdialenosť km	Smer
SKCHVU005 – Dolné Považie	Palárikovo ...	5	V
SKCHVU019 – Ostrovné Lúky	Kolárovo ...	13,4	J
SKCHVU010 - Kráľová	Kráľová nad Váhom ...	19,7	SZ

Zdroj: <https://www.minzp.sk/natura2000/chanene-vtacie-uzemia/>

Mokrade

Mokrade sa vyskytujú na alúviach tokov, v prameniskách, rašeliniskách, v miestach prestupu podzemnej vody na povrch. Patria medzi najcennejšie a najohrozenejšie ekosystémy. Veľká časť bola zničená v dôsledku meliorácii. Tvoria špecifické biotopy pre rôzne druhy rastlín a živočíchov, z ktorých niektoré pre svoje úspešne rozmnožovanie potrebujú určitý čas vodné prostredie (obojživelníky). Takmer všetky zachovalé plochy vlhkých lúk, rašelinísk a pramenísk sú v súčasnosti zaradené medzi biotopy európskeho významu.

V okrese Šaľa sa nenachádza žiadna lokalita chránená podľa medzinárodných dohovorov - mokrade spĺňajúce kritériá Ramsarskej konvencie pre zapísanie do Zoznamu mokradí medzinárodného významu, mokrade s výskytom rastlín a živočíchov indikujúcich medzinárodný význam lokality. Najbližšia lokalita bola identifikovaná cca 30 km juhozápadným smerom smer Veľký Meder jedná sa o Ramsarskú lokalitu Dunajské Luhy.

Zoznam lokálnych mokradí je uvedený v nasledujúcej tabuľke vrátane orientačných vzdialeností od posudzovaného areálu.

Tab. 9 - Zoznam lokálnych mokradí "L" v širšom záujmovom území

Názov mokrade	Obec	Plocha [m ²]	Kategória	Vzdialenosť [km]	Smer
Rybník Kopola	Vlčany, Neded	135 000	L	1,7	JV
Bufa – mokraď	Vlčany	35 000	L	3,5	Z
CHPV Bábske jazero (Šúgó)	Selice, Vlčany	35 200	L	4	SV
CHPV Jahodnianske jazero (Gara)	Neded	53 300	L	4,2	JV

Zdroj: <http://www.sopsr.sk/cinnost/biotopy/mokrade/MokrSlov/prehladokresy.htm>

1.5. Druhá ochrana prírody

Hodnotenie výskytu chránených druhov je vzhľadom na charakter využitia okolitého územia zastavané plochy a nádvoria, trávnaté porasty a orná pôda je irelevantný.

1.6. Chránené stromy

V posudzovanom území sa nenachádza žiadny chránený strom. Najbližší chránený strom sa nachádza cca 3,2 km juhovýchodným smerom od posudzovanej lokality k.ú. Neded (za obcou pri pravom brehu váhu, oproti hospodárskemu dvoru PD) jedná sa o 250 ročný strom Topoľ čierny (*Populus nigra* L.).

2. KRAJINA, KRAJINNÝ OBRAZ, STABILITA, OCHRANA, SCENÉRIA

Reálny stav krajiny je výsledkom postupných zmien pôvodnej prírodnej krajiny pod vplyvom človeka a jeho aktivít. Súčasnú krajinnú štruktúru tvoria súbory prirodzených a človekom čiastočne alebo úplne pozmenených krajinných prvkov a odráža sa v nich súčasný stav využitia zeme v záujmovom území.

Obec Vlčany sa nachádza na juhozápadnom Slovensku, v strednej časti Podunajskej roviny, na nízkom pravobrežnom poriečnom vale Váhu. Je začlenená do Nitrianskeho kraja a geograficky leží v okrese Šaľa. Na severe susedí s obcou Žihárec, na severovýchode susedí s Tvrdošovcami a Palárikovom, na juhu s Nededom a na západe má spoločné hranice s Trsticami a Kráľovým Brodom. Územie s rozlohou 3 976,4 ha má nížinný charakter s vysokým podielom ornej pôdy a s minimálnou lesnatosťou. V chotári sa nachádza množstvo dnes už zasypaných starých ramien rieky a jazier.

Nadmorská výška územia je 109 - 112 metrov nad morom, pričom samotná obec sa nachádza 112 metrov nad morom. Chotár obce sa rozprestiera na riečnych nivách s priečnymi valmi, má prevažne rovinný povrch. Obec patrí k najteplejším a najproduktívnejším poľnohospodárskym oblastiam Slovenskej republiky.

Osídlenie mestského typu predstavuje mesto Šaľa, ktoré je situované v centrálnej časti okresu Šaľa na oboch brehoch dolného toku Váhu. Vidiecke osídlenie tvoria menšie obce (11), ktoré sú rovnomerne rozložené v okrese.

Súčasná krajinná štruktúra odráža vzájomnú kombináciu súborov prírodného, poloprírodného (človekom pretvorené prvky krajinné štruktúry) i umelého (človekom vytvorené krajinné štruktúry) charakteru, odráža aktuálny stav využitia krajiny v záujmovom území. Zastúpenie jednotlivých prvkov súčasnej krajinné štruktúry v území nám udáva štruktúra druhov pozemkov a štruktúrnych prvkov.

Tab. 10 - Úhrnné hodnoty druhov pozemkov v k.ú. Vlčany

k.ú. Vlčany	Orná pôda	Záhrady	TTP	Ovocné sady	Lesné pozemky	Vodné plochy	ZPaN	NDV	Ostatné plochy	Spolu
ha	3225,78	109,5	40,62	2,18	252,63	49,36	170,93	81,18	36,07	3968,25
%	81,29	2,76	1,02	0,06	6,37	1,24	4,3	2,05	0,91	

Skratky: TTP- trvalé trávne porasty, ZPaN - zastavané plochy a nádvoría, NDV - nelesná drevinná vegetácia

Zdroj: Ruses Šaľa 2019

Obec Vlčany patrí medzi katastrálne územia s prevahou poľnohospodárskeho pôdneho fondu, kde výrazne dominuje orná pôda. Obec Vlčany dominuje až vyše 81 % - ným zastúpením ornej pôdy. Ostatné obce s vyše 80 % ným zastúpením ornej pôdy (Žiharec, Tešedíkovo, Hájske, Horná Kráľová, Diakovce). Zaujímavým je fakt, že zastúpenie TTP je len 1,02 %.

Základné prvky súčasnej krajinej štruktúry identifikované v širšom území:

Poľnohospodárska pôda:

- Orná pôda veľkabloková, orná pôda malobloková a trvalé trávnaté porasty (1%) nachádzajúce sa pozdĺž vodných tokov a kanálov.

Nelesná drevinná vegetácia:

- Brehové porasty vodných tokov, kanálov a plochy s výskytom nelesnej stromovej a kríkovej vegetácie, ktoré lemujú poľné cesty.

Lesná vegetácia:

- Lesné pozemky sa vyskytujú pozdĺž Váhu vo forme listnatých lesov dominantné sú mäkké lužné lesy vrbovo topoľové.

Vodné plochy a toky

- Rieka Váh, mŕtve rameno Váhu, systém vodných kanálov, vodné plochy – jazerá, rybníčky, štrkoviská a mokrade v širšom okolí.

Antropogénne prvky:

- Intravilán obce, plochy poľnohospodárskych areálov, priemyslu.
- Infraštruktúra (prvky so silným bariérovým účinkom): dopravné prvky - cestné a železničné, elektrovody).

Scenéria krajiny je jedným z najvýznamnejších faktorom ovplyvňujúcich cestovný ruch. Z rekreačného hľadiska sú uprednostňované tie prvky, ktoré reprezentujú prírodné krajinné prvky s vysokou krajinoekologickou hodnotou.

Typické znaky okresu Šaľa vychádzajú z prírodných daností územia ako sú pôdne pomery, klimatické pomery, vysoká hladina pozemnej vody a pod. Významnú úlohu zohráva aj samotný reliéf, ktorý má vysoký potenciál pre rozvoj poľnohospodárstva – cez 80 % zastúpenie ornej pôdy, ktorá sa rozprestiera na rovinnom type reliéfu. To radí okres Šaľa k okresom s prevahou optimálnych podmienok pre život človeka a rozvoj rôznych hospodárskych činností, predovšetkým poľnohospodárstva.

Medzi krajinné špecifiká, ktoré dotvárajú typický ráz kultúrnej krajiny môžeme zaradiť aj rozptýlené vidiecke osídlenie nazývané ako majere. V minulosti plnili produkčnú a obytnú funkciu a súčasnosti sa mnohé z nich zmenili na chalupy a plnia hlavne rekreačnú funkciu. Špecifickou črtou pre tento región sa stáva rozvoj obytných satelitných zón, v meste je to tiež vznik nákupných a priemyselných zón.

Ďalším typickým znakom krajiny sú priemyselné areály a priemyselné parky (Duslo a. s a Shin Heung Precision Slovakia s. r. o.) zaberajú 365,97 ha rozlohy okresu Šaľa (1,03 % z celkovej výmery územia). Funkčné využitie priemyselných areálov a stavebníctva sa postupne mení v prospech nevýrobných

aktivít. Najväčšie plochy v priemyselných areáloch zaberajú výrobné haly a skladové priestory, menšie sociálno-prevádzkové a administratívne priestory.

Posudzované územie sa nachádza na pozemkoch navrhovateľa parc. č. KN 7798/4, 7798/5 v západnej časti obce Vlčany, ktoré sú vedené ako ostatná plocha, ktoré boli v minulosti využívané pre prevádzku na predaj palív. Pozemky sa nachádzajú v blízkosti železničnej trate (toto času intenzívne nevyužívané - využívaná len pre nákladnú dopravu). Katastrálnym územím obce prechádza cesta druhej triedy II/573 (Šaľa - Komárno), ktorá prechádza vo vzdialenosti cca 630 m vzdušnou čiarou od posudzovanej lokality.

Juhozápadne, v tesnej blízkosti od posudzovanej lokality sa nachádzajú priemyselné objekty – JAV AKC s.r.o. a JOPI GROUP s.r.o. Šaľa (bývalý areál PD). Aj výhľadovo v zmysle ÚPO Vlčany sa počíta s využitím predmetného územia pre výrobné účely – “plochy výroby”. Severozápadne cca 600 m od posudzovanej lokality sa nachádza priemyselný areál Vlčany s celkovou rozlohou 20,5 ha (Mediterran Slovakia s.r.o. - výroba strešnej krytiny, JAV - AKC, s.r.o. - výroba živočíšnych tukov, JOPI Group, s.r.o. - predaj PHM).

Priamo v záujmovom území sa nachádzajú pozostatky z predchádzajúcej činnosti (plechové prístavky), spevnené, trávnaté plochy. Nachádzajú sa tu prvky nelesnej stromovej a krovinej vegetácie. Obytná časť súvislej zástavby rodinných domov sa nachádza vo vzdialenosti asi 140 m severovýchodným smerom od posudzovanej lokality až za železničnou traťou a objektom historického mlynu.

Prvky územného systému ekologickej stability

Vytvára ekologickú sieť, ktorá zabezpečuje územnú ochranu všetkým ekologicky hodnotným segmentom v území, vymedzuje priestory (biocentra) umožňujúce trvalú existenciu, rozmnožovanie, úkryt a výživu rastlinným a živočíšnym spoločenstvám typickým pre daný región, umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov (biokoridory). Okrem toho zabezpečuje optimálny rozvoj prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt v území.

Základ tohto systému predstavujú biocentra, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho a lokálneho významu.

Podľa aktualizovaného RÚSES Šaľa do k.ú. obce Vlčany zasahuje:

Nadregionálne biokoridory NRBk:

- **NRBk1 Alúvium rieky Váh** - územie vzdialené cca 2,2 km východne od posudzovanej lokality.

Regionálne biocentrum RBc:

- **RBc 3 Bábske jazierko** (341,41 ha) územie vzdialené 2,2 km severovýchodne od posudzovanej lokality.
- **RBc 4 Vlčianske mŕtve rameno** (60,07 ha) územie vzdialené cca 1,1 km severozápadne od posudzovanej lokality.

Regionálne biokoridory RBk:

- **RBk 2 Kolárovský kanál** - územie vzdialené cca 3,5 km západne od posudzovanej lokality
- **RBk 3 Seliský kanál** - územie vzdialené cca 2,8 km severne – severozápadne od posudzovanej lokality.
- **RBk 8 Komočský kanál** (k.ú. Neded, Palárikovo) územie vzdialené cca 5 km západne od posudzovanej lokality.

Medzi ekostabilizačné prvky zaraďujeme predovšetkým genofondové lokality a ekologicky významné segmenty krajiny.

Genofondové lokality GL:

- **GL 1 Juhásove slance, GL 2 Síky** (sa nachádzajú v severnej časti okresu k.ú. Hájske, Horná Králová, Močenok – vzdialenosť cca 22 km severne od posudzovanej lokality).

Ekologicky významné segmenty krajiny EVSK:

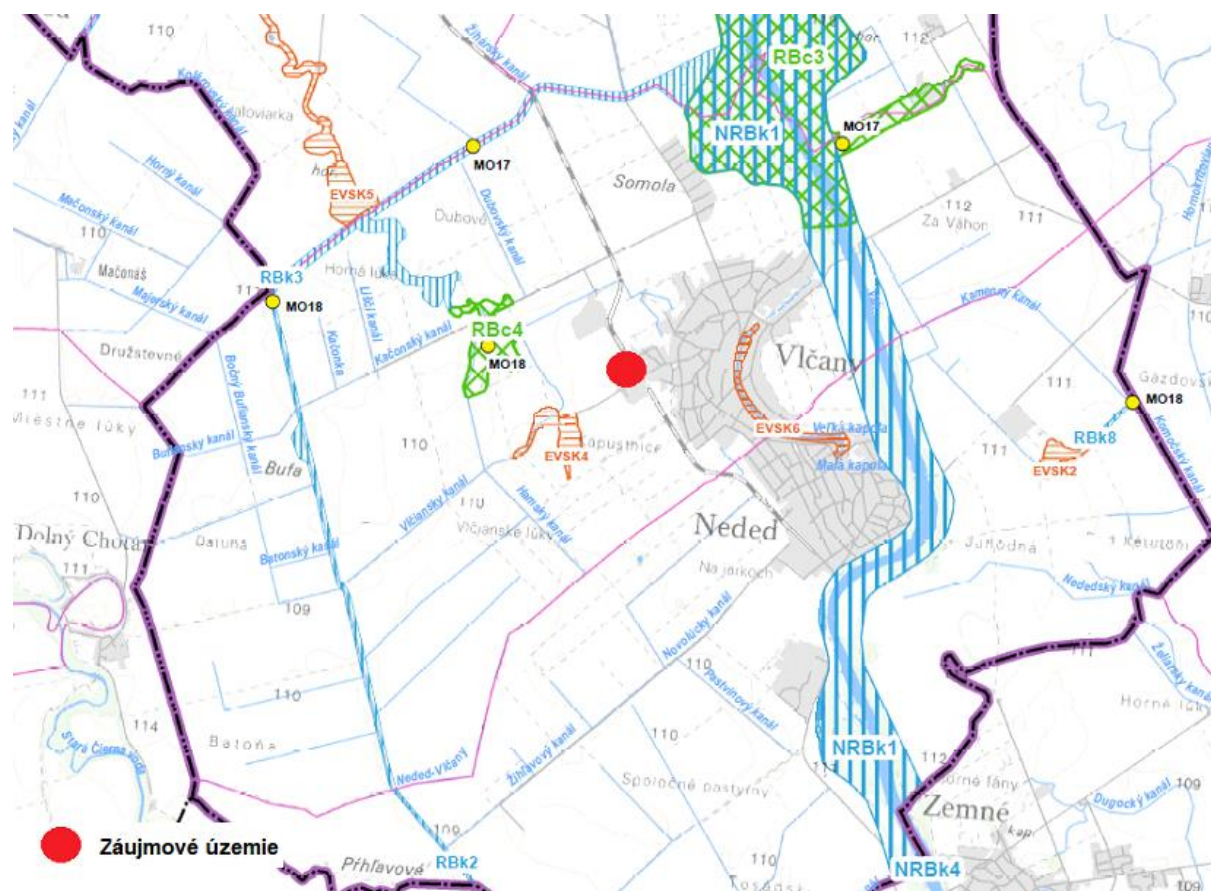
- **EVSK 2 Jahodnianske jazierka** (k.ú. Neded) – vzdialenosť 5 km juhovýchodne od posudzovanej lokality.
- **EVSK 4 Pastierske Kapustnice** – vzdialenosť 840 m juhozápadne od posudzovanej lokality.
- **EVSK 5 Hamský kanál** (k.ú. Žiharec) – vzdialenosť 3,2 km severozápadne od posudzovanej lokality.
- **EVSK 6 Staré rameno Váhu** – vzdialenosť 950 m východne od posudzovanej lokality.

Posudzovaná činnosť nezasahuje do žiadneho prvku ÚSES. Najbližšie prvky ÚSES s určením vzdialenosti od posudzovanej lokality:

- EVSK 4 - Pastierske Kapustnice - 840 m juhozápadne
- EVSK 6 - Staré rameno Váhu - cca 950 m východne
- RBc 4 - Vlčianske mŕtve rameno - cca 1,1, km severozápadne
- NRBk1 - Alúvium rieky Váh - cca 2,2 km východne
- RBc 3 - Bábske jazierko – cca 2,2 km severovýchodne

Vzhľadom na posudzovanú činnosť, jej možné vplyvy na životné prostredie a vzdialenosť posudzovanej lokality od prvkov ÚSES, navrhovaná činnosť nebude negatívne ovplyvňovať tieto prvky.

Obr. 5 - Poloha genofondových lokalít v širšom území

Zdroj: RÚSES Šaľa – Návrh R-ÚSES a ekostabilizačných opatrení 2019

3. OBYVATEĽSTVO, JEHO AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA, KULTÚRNOHISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA

Obec Vlčany sa nachádza na juhozápadnom Slovensku v nadmorskej výške 112 metrov nad morom, v strednej časti Podunajskej roviny na pravom brehu rieky Váh vzdialená od okresného mesta Šaľa v Nitrianskom kraji cca 15 km juhovýchodným smerom. Na severe susedí s obcou Žihárec, na severovýchode susedí s Tvrdošovcami a Palárikovom, na juhu s Nededom a na západe má spoločné hranice s Trsticami a Kráľovým Brodom. Územie s rozlohou 3 976,4 ha má nížinný charakter s vysokým podielom ornej pôdy. Obec patrí k najteplejším a najproduktívnejším poľnohospodárskym oblastiam Slovenskej republiky. Prvá písomná správa o obci, vo forme Forcas sa zachovala v listine z roku 1113, ktorou kráľ Koloman potvrdil majetky Zoborského benediktínskeho opátstva.

V súčasnosti (01.01.2022) žije v obci 3175 obyvateľov. Vývoj počtu obyvateľstva koreluje s celoslovenským trendom poklesu, nárast je negatívne ovplyvňovaný nižšou pôrodnosťou a migráciou obyvateľstva v poslednom období.

Vývoj počtu obyvateľov v obci Vlčany za posledné obdobie charakterizuje úbytok celkového počtu obyvateľov od roku 2002 do roku 2021 sa celkový počet obyvateľov obce znížil o 273. Spolu k 31.12.2021 žilo v obci Vlčany 3175 osôb. Zastúpenie mužov a žien v obci Vlčany je vyčíslené v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 11 - Stav trvale bývajúcего obyvateľstva na konci obdobia v obci Vlčany

	2002	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ženy	1796	1768	1794	1693	1681	1670	1677	1677	1648	1620
Muži	1652	1674	1667	1581	1577	1552	1548	1543	1545	1555
Spolu	3448	3442	3461	3274	3258	3222	3225	3220	3193	3175

Zdroj: <https://slovak.statistics.sk>

Počet obyvateľov v jednotlivých vekových skupinách od roku 2003 charakterizuje nižšie zastúpenie obyvateľstva v predproduktívnej vekovej skupine (údaj z roku 2021 – 13,13 %) ku poproduktívnej vekovej skupine (údaj z roku 2021 – 18,52 %) a vysoké zastúpenie obyvateľstva v produktívnej vekovej skupine (údaj z roku 2021 – 68,35 %).

Tab. 12 - Počet obyvateľov v jednotlivých vekových skupinách v obci Vlčany

Vek	2002	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
00 - 14	561	530	505	422	425	426	429	440	430	417
15 - 64	2345	2363	2399	2265	2250	2226	2214	2182	2160	2170
64 a viac	542	549	557	587	583	570	582	598	603	588
Index starnutia	96,61	103,58	110,3	139,1	137,18	133,8	135,66	135,91	140,23	141,01

Zdroj: <https://slovak.statistics.sk>

Starnutie slovenskej populácie možno dokumentovať aj rastúcimi hodnotami indexu starnutia a priemerného veku, ktoré každoročne prepisujú historické maximá na Slovensku. V obci Vlčany môžeme pozorovať od roku 2003 mierny nárast obyvateľstva poproduktívneho veku. Index starnutia obci v roku 2021 sa dostal na hodnotu 141,01 čo znamená, že v súčasnosti pripadá na 100 detí (0 –14) 141 obyvateľov vo veku 65 rokov a starších čo vysoko prevyšuje celoslovenský trend – index starnutia v SR v roku 2021 je na hodnote 108,27. Vývoj počtu obyvateľstva je negatívne ovplyvňovaný nižšou pôrodnosťou a pozitívne ovplyvnený migráciou obyvateľstva v poslednom období, pričom prirodzený prírastok mal za obdobie 2002 – 2021 zápornú hodnotu (viac úmrtí ako narodení) a z hľadiska migrácie sa prejavuje “migračný prílev“ obyvateľstva.

Nárast počtu obyvateľov v období 2015 - 2021 je zaznamenaný vo vekovej kategórii poproduktívnom veku, vo vekovej kategórii produktívneho veku možno vidieť pokles počtu obyvateľov a vo vekovej kategórii predproduktívneho veku je vývoj stabilizovaný až na rok 2019 kde je viditeľný nárast obyvateľov v tejto skupine.

Počet obyvateľstva mal stúpajúci charakter aj na základe mechanického pohybu (migrácie) a do obce sa prisťahovalo za obdobie 2015 – 2021 o 26 osôb viac, ako sa z obce za uvedené obdobie odsťahovalo. Celkový úbytok obyvateľstva za uvedené obdobie 2015 - 2021 dosiahol hodnotu 138 osôb. Vývoj počtu obyvateľov v obci Vlčany za posledné desaťročia charakterizuje úbytok celkového počtu obyvateľov v roku 2002 (3448) v roku 2021 (3175) daný najmä migráciou.

Tab. 13 - Prirodený prírastok obyvateľstva - PPO, celkový prírastok obyvateľstva - CPO

	2002	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Narodení	26	38	21	25	32	27	24	25	33	20
Zomretí	52	49	43	38	57	58	46	44	47	60
PPO	-26	-12	-22	-13	-25	-31	-22	-19	-14	-40
Migrácia	66	11	15	1	9	-5	25	14	-13	-5
CPO	40	-1	-7	-12	-16	-36	3	-5	-27	-45

Zdroj: <https://slovak.statistics.sk>

Zamestnanosť

Najvýznamnejším ukazovateľom situácie na trhu práce je miera nezamestnanosti, ktorá je jedným zo základných kritérií pre klasifikovanie problémových regiónov. Sprievodným javom miery nezamestnanosti je sociálna a ekonomická ohrozenosť. Vývoj miery nezamestnanosti možno hodnotiť veľmi pozitívne, nakoľko jej percento neustále klesá. Miera evidovanej nezamestnanosti od roku 2001 až do roku 2020 mala klesajúcu tendenciu (rok 2021 mierne vzrástla na hodnotu 5,08 %, pričom na začiatku roka mierne poklesla v porovnaní s predchádzajúcim rokom na hodnotu 4,24 %), Od roku 2005 je miera nezamestnanosti v okrese Šaľa pod hodnotami Nitrianskeho kraja a aj SR.

Tab. 14 - Miera evidovanej nezamestnanosti (v %) k januáru príslušného roka

	2001	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Okres Šaľa	25,59	14,05	11,56	8,68	7,89	5,02	3,18	1,99	2,05	5,08	4,24
Nitriansky kraj	24,73	16,36	13,89	11,46	9,5	6,8	4,03	3,21	2,9	5,77	5,01
SR	20,81	15,03	14,57	12,39	10,39	8,64	5,88	5,26	4,98	7,81	6,96

Zdroj: <https://slovak.statistics.sk>

Podmienky zamestnanosti obyvateľov nielen obce Vlčany ale aj širšieho okolia vytvára samotné okresné mesto Šaľa, kde pracuje prevažná časť ekonomicky aktívnej časti obyvateľstva. V úrovni ekonomickej aktivity sa výrazne prejavujú väzby aj na mesto Galanta.

Na hospodárstvo obce Vlčany najviac vplýva možnosť zamestnať sa u miestnych zamestnávateľov a v okolitých obciach, mestách. Značná časť ekonomicky aktívnych obyvateľov cestuje mimo obce do svojho zamestnania. Najviac ekonomicky aktívnych ľudí pracuje v priemysle resp. sa zaoberá veľkoobchodom, maloobchodom, opravami motorových vozidiel. Podľa posledných údajov zo sčítania ľudu z územia obce denne odchádza za prácou okolo 72 % ekonomicky aktívnych osôb.

Sídla

Obec Vlčany (do roku 1948 Farkasd) leží v Podunajskej nížine, v blízkosti riek Váhu a Malého Dunaja. Priaznivé prírodné podmienky, najmä prítomnosť rieky a úrodná pôda pomohli k tomu, že okolie dnešnej obce bolo dokázateľne osídlené už pred 11. storočím. Prvá písomná správa o obci, vo forme Forcas sa zachovala v listine z roku 1113, ktorou kráľ Koloman potvrdil majetky Zoborského

benediktínskeho opátstva. Ďalšia písomná správa pochádza z roku 1206, kedy kráľ Ondrej II. vo svojej listine opísal hranice dediny Neded a pri tejto príležitosti uviedol ako susednú dedinu Forcas.

Od štrnásteho storočia prešla obec rukami mnohých majiteľov (medzi najvýznamnejších majiteľov patril György Szelepcsényi) až kým sa obec Vlčany v roku 1738 nedostala rodina Károlyi, ktorá v roku 1740 uzavrela zmluvu s poddanými z Vlčian. Vtedy bolo v dedine 50 poddaných s celou usadlosťou a 65 želiarov. V roku 1790 mali v obci 184 poddaných, 92 želiarov a 26 hofierov. K jednej poddanskej usadlosti patrilo 27 jutár pôdy a pozemok vo veľkosti 1 jutra v intraviláne. Károlyovci sa pokúsili získať všetky majetky, do roku 1806 vyplatili aj zálohované podiely.

Vlčany boli 20. júna 1794 na podnet zemepána povýšené medzi mestečká. Na žiadosť Józsefa Károlyiho cisár František povolil konanie štyroch výročných trhov. Získanie trhových práv prispelo k hospodárskemu rozmachu mestečka. Zaujímavý vývoj môžeme sledovať v 19. storočí. Podľa súpisu z roku 1846 bolo vo Vlčanoch vyše 400 príslušníkov šľachty. Revolučné udalosti na jar 1848 našli ohlas aj vo Vlčanoch. Zrušenie poddanstva sa vysvetľovalo rôzne a pre odpor voči zemepánovi vo Vlčanoch museli poriadok udržiavať jazdecké vojská. Priame boje na území mestečka sa odohrávali v mesiaci jún 1849, kedy jednotky cisárskej armády obsadili Vlčany. Po zrušení poddanstva došlo k významným zmenám v obci. Po dlhotrvajúcom spore s niekdajším zemepánom sa časť pôdy dostala do majetku obyvateľov Vlčian, no významný podiel z chotára naďalej mali Károlyiovci.

Po prvej svetovej vojne, v ktorej zomrelo 198 obyvateľov obce, bola obec pripojená k Československej republike. Prvé samosprávne voľby vo Vlčanoch sa uskutočnili 15. septembra 1923. Volieb z 2912 obyvateľov oprávnených voliť sa zúčastnilo 2614. Od tohto obdobia na čele obce stáli predstavitelia, ktorí boli príslušníkmi politických strán. Po prvej svetovej vojne, v rámci pozemkovej reformy bola pôda Károlyiovcov rozdelená. V obci malo veľký význam poľnohospodárstvo, ktoré nadobudlo nové rozmery po regulácii Váhu v druhej polovici 19. storočia.

Už od stredoveku bolo v obci významné aj pestovanie zeleniny. Pre hospodársky rozvoj mali aj v 20. storočí priaznivý vplyv jarmoky. Veľké úspechy vo Vlčanoch dosiahlo aj potravinové družstvo. V medzivojnovom období boli Vlčany najväčšou dedinou okresu Šaľa. V roku 1919 tu žilo 5231 obyvateľov. Tohto počtu 97,8% bolo maďarskej, 1,9% slovenskej národnosti. V roku 1919 bolo v obci 895 domov, ich počet v roku 1930 dosiahol 1142 domov. V obci bolo sídlo obvodného lekára, a taktiež četníckej stanice. Priaznivý hospodársky a kultúrny rozvoj Vlčian bol narušený udalosťami druhej svetovej vojny. Počas nej zomrelo 249 obyvateľov. Po vojne ďalším utrpením pre obyvateľov bolo násilné vysťahovanie z obce a deportácia na nútené práce do Čiech.

Priemysel a služby

Počtom svojich zamestnancov dominujú v obci dve firmy. Je to firma JAV-AKC s.r.o. a Mediterran Slovakia s.r.o. JAV-AKC spracováva živočíšne tuky na medziprodukty ľahkého a potravinárskeho priemyslu ale vyrába aj finálne produkty vhodné na priamu konzumáciu. Firma Mediterran Slovakia s.r.o. vyrába betónovú škridlu, ktorú exportuje do niekoľkých štátov.

Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo

V okrese Šaľa sa pestujú najmä obilniny, pšenica a jačmeň, tradíciu má aj pestovanie kukurice. Dopestuje sa tu aj veľa zeleniny, cukrovej repy a krmovín. V obciach sa v prevažnej miere pestuje paprika, paradajky, uhorky, cibuľa, kapusta a melóny. Tradíciu má aj ovocinárstvo. Pestujú sa tu broskyne, marhule, jablká a ďalšie druhy ovocia. Živočíšna výroba sa v okrese orientuje na chov hovädzieho dobytku, kráv, oviec, ošípaných, hydiny a sliepok.

Obec Vlčany patrí medzi katastrálne územia s prevahou poľnohospodárskeho pôdneho fondu, kde výrazne dominuje orná pôda. V katastri obce Vlčany tvorí orná pôda 3225,783 ha (cca 81 %) z celkovej výmery pozemkov 3968,25.

Poľnohospodársku pôdu mimo intravilánu obhospodarovalo Poľnohospodárske výrobné-obchodné družstvo vo Vlčanoch, ktoré zrušilo svoju činnosť novembri 2021. Hospodárstvo obce Vlčany charakterizuje relatívne veľký podiel živnostníkov – fyzických osôb a SHR (súkromne hospodáriaci roľníci). Lesy zaberajú 6,4 % plochy katastrálneho územia obce jedná sa o plochu 252,63 ha.

Infraštruktúra

Technická infraštruktúra je tvorená sieťou cestných komunikácií a inými druhmi dopravy, inžinierskymi sieťami, spôsobom vedenia elektrickej energie, vodnými zdrojmi a pod. V širšom území predmetnej lokality sú dostupné všetky potrebné siete.

Vodné hospodárstvo

Zásobovanie pitnou vodou

Obec Vlčany je zásobovaná pitnou vodou zo skupinového vodovodu Gabčíkovo – Nové Zámky - Levice, prepojeným s vodovodom Nové Zámky – Šaľa. Zosilňovacia stanica pri osade Somola zásobuje obce Vlčany a Neded. Viaceré prevádzky a rodinné domy majú vlastné zdroje úžitkovej vody. Obec má vybudovanú vodovodnú sieť, ktorú využíva 95 % domácností obce. Na území obce sa tiež nachádzajú 2 artézské studne, ktoré sú potenciálnym zdrojom pitnej vody.

Odkanalizovanie

Spoločnosť ČOV Vlčany – Neded, s.r.o. prevádzkuje verejnú kanalizáciu v obciach Vlčany a Neded a ich spoločnú čistiareň odpadových vôd, ktorá sa nachádza v katastrálnom území obce Vlčany. Na území obce Neded je vybudovaných 17,412 km a na území obce Vlčany 22,233 km vetiev verejnej kanalizácie. V zastavanej časti obidvoch obcí je kompletne dobudovaná kanalizačná sieť, takže na verejnú kanalizáciu sa dnes môže napojiť každá nehnuteľnosť, odkiaľ sú vypúšťané odpadové vody.

Elektrická energia

Zásobovanie obyvateľov obce elektrickou energiou zastrešuje Západoslovenská distribučná, a.s., ako prevádzkovateľ distribučnej sústavy - existujúce NN rozvody sú vzdušné a káblové. Po stožiaroch NN vedenia sú vedené aj rozvody verejného osvetlenia.

Plyn

Obec je plynofikovaná v dĺžke plynovodnej siete 18 000 km. Na uvedenú sieť je napojených 95 % domácností obce, ktorí plyn využívajú najmä na ústredné kúrenie lokálne.

Zásobovanie teplom

V obci Vlčany zásobovanie teplom sa v súčasnosti uskutočňuje decentralizovaným systémom z vlastných tepelných zdrojov podnikov a objektov občianskej vybavenosti s palivovou základňou: zemný plyn. Ostatný tepelný výkon je zabezpečený lokálnymi domovými kotolňami na báze ZPN, elektrickej energie (v menšej miere) a tuhých palív. Objavuje sa aj využitie tepelných čerpadiel a fotovoltických článkov.

Odpadové hospodárstvo

Zber zmesového komunálneho odpadu sa pravidelne uskutočňuje 1x za 14 dní, s výnimkou dní pracovného pokoja. Komunálny odpad je odváňaný podnikom verejnoprospešných služieb obce Vlčany na skládku STKO N14, a.s. v susednej obci Neded. Obec zabezpečuje možnosť odovzdania objemného odpadu na zbernom dvore, v areáli hospodárskeho dvora „Býčí vrch“.

Obec zabezpečuje nakladanie s komunálnym odpadom podľa prijatého VZN č. 1/2020 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi na území obce Vlčany.

Obec zabezpečila možnosť odovzdania odpadov v zbernom dvore v areáli hospodárskeho dvora „Býčí vrch p.č. 481“ (do špeciálnej nádoby na tento účel určenej podľa harmonogramu otváracích hodín) pre nasledovné druhy odpadov:

- objemný odpad
- odpad z obsahom škodlivých látok
- sklo, kovy, viacvrstvé kombinované materiály na báze lepenky, jedlé oleje, drobný stavebný odpad, elektroodpad, použité batérie a akumulátory.

Separovaný zber je realizovaný v spolupráci so spoločnosťou OZV ENVI - PAK, ktorá zabezpečuje zber a odvoz niektorých komponentov odpadu. V súčasnosti sa separuje papier, plasty, PET fľaše a sklo. Spoločnosť OZV ENVI - PAK zabezpečuje plastové vrece, v ktorých sa odpad odváža raz za mesiac. Plánuje sa rozšírenie zberu o viac komponentov (použitá elektronika, akumulátory, šatstvo atď.).

V obci sa vykonáva triedený zber:

- odpady z obalov a odpady z neobalových výrobkov zbieraných spolu s obalmi - plasty, papier, sklo, kov,
- biologicky rozložiteľný kuchynský odpad, okrem toho, ktorého pôvodcom je prevádzkovateľ kuchyne,
- jedlé oleje a tuky z domácností,
- biologicky rozložiteľné odpady zo záhrad a parkov vrátane odpadu z cintorínov,
- elektroodpadov z domácností,
- použité prenosné batérie a akumulátory a automobilové batérie a akumulátory,
- veterinárne lieky a humánne lieky nespotrebované fyzickými osobami a zdravotnícke pomôcky.

Obec zabezpečuje triedený zber biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu prostredníctvom zberného dvora - KOMPOSTOVISKO, ktorý je zriadený vedľa čističky odpadových vôd zriadenej spoločnosťou ČOV Vlčany - Neded, spol. s r. o. Textil je možné odovzdať do špeciálnych zberných kontajnerov rozmiestnených na území obce Vlčany.

Doprava

Cestná doprava

Obec Vlčany disponuje cestnou sieťou jedná sa prevažne o miestne komunikácie II. kategórie. V obci existuje autobusové spojenie v smere Šaľa – Vlčany – Kolárovo a späť resp. v smere Šaľa - Vlčany - Neded a späť. Na uvedených autobusových smeroch v katastrálnom území obce je 5 autobusových zastávok, z toho 2 expresné.

Železničná doprava

Cez obec vedie železničná trať, ktorá je v súčasnej dobe využívaná len pre nákladnú dopravu.

Letecká doprava

V okrese Šaľa sa nachádza jedno letisko v k.ú. Horný Jatov (vzdialené cca 13 km severovýchodne od posudzovanej lokality - vzdušnou čiarou), jedná sa o agroletisko, ktoré sa využíva na poľnohospodárske účely popri prípade núdzové pristátia.

Hromadná doprava autobusová

Hromadná doprava v obci Vlčany je zabezpečená autobusovou dopravou. Autobusová hromadná doprava je riešená na trase Kolárovo – Šaľa, Neded – Šaľa a v rámci obce sú zriadené štyri zastávky (Vlčany ZŠ, Vlčany kostol, Vlčany Rigó a Vlčany Somola).

Iné druhy dopravy

Na území obce nie sú špeciálne cyklistické trasy, v etape návrhu je Považská trasa po hrádzach Váhu. Existujúce pešie trasy sú viazané na koridory pozemnej dopravy. Vodné cesty a k nim patriace prístavné a obslužné zariadenia nie sú vybudované.

Rekreácia a cestovný ruch

Ponuku pre letný krátkodobý a koncom týždňový oddych poskytuje priestor pozdĺž Váhu, ktorý je však iba sporadicky športovo a rekreačne využívaný. Blízkosť rieky Váh tiež predurčuje obec na využitie tohto značného potenciálu týkajúceho sa popri klasickej agroturistike (jazda na koni, kočovanie, rekreačný rybolov), aj pestovaniu vodných športov, vodnej turistiky a cyklistiky, ktoré v budúcnosti je možné využiť v rámci rozvoja cestovného ruchu. Územie nie je vhodné pre zimné športy. Obec je mimo zón prírodných atraktivít cestovného ruchu. V blízkom okolí sú predpoklady pre vodné športy, letnú turistiku, výlety do relatívne blízkych pohorí a pre cykloturistiku a špeciálne športy.

Kultúrnohistorické hodnoty územia a archeologické lokality územia

Tab. 15 - Zoznam hmotných nehnuteľných pamätihodností obce

Pamätihodnosť	Adresné údaje aj s popisom	Význam a stručná charakteristika pamätihodnosti
Rímskokatolícky kostol Sv. Jozefa	Vlčany, centrum obce pri hlavnej ceste	Postavený v r. 1803, zasvätený Svätému Jozefovi, dala postaviť vdova grófka Alžbeta Károlyiová
Rímskokatolícky farský úrad		Historické sídlo rímskokatolíckych farárov
Kostol reformovanej cirkvi	Vlčany, centrum obce smerom na železničnú stanicu	Z roku 1785 bez zvonice, zvon odliali v r. 1787, zvonica postavená v r. 1808, ale 1812 zničená bleskom - zhorela a musela sa postaviť znovu.
Hrob Györgya Haulika	Vlčany, miestny cintorín	Významný dejateľ a poslanec ríšskeho snemu
Náhrobný kameň Kálmána Kövesa	Vlčany, miestny cintorín	Rímskokatolícky farár, na území Vlčian pôsobil 32 rokov, zomrel ako 65 ročný
Budova mlyna	Vlčany, blízko železničnej stanice	Z roku 1920 pôvodne parný neskôr na elektrinu.
Ľudová škola reformovanej cirkvi	Vlčany, centrum obce pri hlavnej ceste	Užívaná od r. 1932
Pamätník padlým v 1. svetovej vojne	Vlčany, centrum obce pri hlavnej ceste	Pocť občanom Vlčian padlým v 1. svetovej vojne
Pamätník padlým v 2. svetovej vojne	Vlčany, centrum obce pri hlavnej ceste	Pocť občanom Vlčian padlým v 2. svetovej vojne
Historický rodinný dom Jána Vargu a manželky	Vlčany č. 466 - Vágpart	Zaujímavá architektúra z konca XVIII. Storočia.
Historický rodinný dom	Ulica Železničná 1001	Architektúra ľudového bývania
Židovský cintorín	Miestny cintorín, parc. č. 204	Pietne miesto
Staré náhrobné kamene	Miestny cintorín, parc. č. 205	Pietna pamiatka – pocť občanom Vlčian

Zdroj PHSR obce Vlčany 2015 -2020

4. SÚČASNÝ STAV KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA

4.1. Ovzdušie

Stav ovzdušia v okrese Šaľa je ovplyvnený existujúcimi malými, strednými a veľkými zdrojmi znečistenia ovzdušia, automobilovou dopravou, ale aj prenosmi emisií zo vzdialených zdrojov.

Priemyselné zdroje znečisťovania ovzdušia sú tu z hľadiska príspevku k lokálnemu znečisteniu ovzdušia základnými znečisťujúcimi látkami menej významné. V závislosti od meteorologických podmienok sa v Nitrianskom kraji môže prejavíť vplyv chemického priemyslu.

Obr. 6 – Podiel rôznych druhov zdrojov znečisťovania ovzdušia na celkových emisiách v zóne Nitrianskeho kraja

Zdroj: Správa o kvalite ovzdušia v SR 2021

Pre vykurovanie domácností v zóne je podľa údajov z SODB 2021 využívaný najmä zemný plyn. Podiel tuhých palív je o niečo vyšší ako v Bratislavskom a Trnavskom kraji. Tuhé palivá sa pravdepodobne viac používajú vo vidieckom type osídlenia s dobrou dostupnosťou palivového dreva.

Prehľad emisií základných znečisťujúcich látok zo stredných a veľkých zdrojov v okrese Šaľa v tonách za roky 2002 – 2020 je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 16 - Údaje o množstve základných ZL v okrese Šaľa

Rok/ZL [t]	TZL	SO ₂	NO _x	CO	TOC
2020	165,859	8,184	549,575	114,273	42,126
2019	132,775	7,504	642,188	112,068	40,496
2018	178,166	5,25	793,634	127,895	31,377
2017	181,205	3,904	677,128	113,538	26,772
2016	166,162	4,077	630,199	107,151	27,325
2015	177,144	5,023	661,093	113,524	27,247
2010	106,398	2,472	597,278	90,08	31,278
2005	235,051	1 084,69	824,149	134,068	34,558
2002	446,787	1 573,30	894,596	74,09	24,512

Zdroj: <http://www.air.sk/>

U niektorých základných znečisťujúcich látok TZL, NO_x môžeme konštatovať pokles ich emitovaného množstva, u ostatných je možné konštatovať nárast CO a TOC. U SO₂ evidujeme mierny nárast ale z historického hľadiska je to zanedbateľné v porovnaní s rokmi 2002 a 2005. Výsledok poklesu emitovaného množstva znečisťujúcich látok je výsledkom realizovaných opatrení u veľkých zdrojov znečistenia ovzdušia, plynofikáciou, alebo elektrifikáciou stredných a malých zdrojov ako i poklesom výroby.

4.2. Hluk

Priamo v dotknutom území je významným zdrojom hluku najmä automobilová doprava, železničná doprava sa využíva iba pre nákladnú prepravu aj to veľmi zriedkavo. Významnými zdrojmi hluku sú aj

prevádzky výrobných podnikov situované v priemyselných zónach obce Vlčany. Ďalšie zdroje hluku môžu súvisieť s obhospodarovaním poľnohospodárskej krajiny, s výstavbou rodinných domov v obci ako aj so štandardnou individuálnou a verejnou činnosťou v obytnom území.

4.3. Povrchové a podzemné vody

Povrchové vody

V roku 2020 bolo v povodí Váhu 445 aktívnych a 42 pasívnych užívateľov povrchovej vody. Najvýznamnejšími odberateľmi povrchovej vody v povodí Váhu boli SCP a.s. Ružomberok ($0,892 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$), SE, Jaslovské Bohunice ($0,704 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$), Duslo a. s. Šaľa ($0,246 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$), ktorí spolu tvoria 46,5 % celého množstva odberov povrchových vôd v povodí. Medzi najvýznamnejších subjektov, ktorí vypúšťajú odpadové vody v povodí zaraďujeme vypúšťania SCP, a.s. ČOV Ružomberok, vypúšťania verejných kanalizácií - kanalizácia miest Žilina, Liptovský Mikuláš a Martin - Vrútky, ktorí spolu tvoria 49,1 % všetkých vypúšťaní do povrchových vôd. Medzi ďalšie subjekty vypúšťajúce odpadové vody patria ČOV Duslo Šaľa, ČOV Trenčín, ČOV Piešťany, ČOV Sered', ČOV Púchov a ďalšie.

Kvalita povrchových vôd v rieke Váh je sledovaná v rámci monitorovania kvality povrchových vôd SHMÚ. Sledované sú kvalitatívne ukazovatele v monitorovacích miestach čiastkového povodia Váhu hodnotené podľa § 3, ods. 3 nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z.z. v znení č. NV 396/2012 Z.z..

Výsledky hodnotenia kvality vody v monitorovaných miestach povrchových vôd monitorovaných v roku 2020 podľa nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z. z. sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 17 - Priemerné hodnoty vybraných všeobecných ukazovateľa kvality vody v [mg/l] okrem pH v roku 2020

Miesto odberu vzorky / Ukazovateľ	BSK ₅	CHSK _{Cr}	N _{celk.}	P _{celk.}	pH
Váh – Šaľa (r. km – 41,7)	1,4	6,8	1,58	0,084	8,14
Váh – Vlčany (r. km – 58,5)	1,5	6,8	1,53	0,090	8,12

Zdroj: www.shmu.sk

Na odbernom mieste na rieke Váh – Šaľa (riečny kilometer 58,5) vyhovuje odobratá voda vo všetkých všeobecných ukazovateľoch kvality povrchových vôd podľa NV 269/2010 Z.z.. Vybrané ukazovatele uvádzame v tabuľke vyššie. Na odbernom mieste na rieke Váh - Vlčany (riečny kilometer 41,7) nevyhovuje odobratá voda v dvoch všeobecných ukazovateľoch kvality povrchových vôd podľa NV 269/2010 Z.z.. Vybrané ukazovateľ sú Nepolárne extrahovat. látky - UV (NEL UV) kde maximálna hodnota dosiahla úroveň 0,320 mg/l a Absorbované organické halogény (AOX) kde maximálna hodnota dosiahla úroveň 90,5 µg/l.

Podzemné vody

Medzizrnné podzemné vody kvartérnych náplavov dolného toku Váhu, Nitry a ich prítokov sú ovplyvňované antropogénnou činnosťou vo všetkých častiach útvaru. Požiadavkám Vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z.z. nevyhovovalo až 75 % vzoriek kvôli vysokým koncentráciám Mn (54-krát) a 54 % celkového Fe (39 - krát, z toho všetko prekročenia Fe²⁺). Najvyššia hodnota vodivosti $195,50 \text{ mS} \cdot \text{m}^{-1}$ bola zaznamenaná v objekte Šaľa. V skupine základný fyzikálno-chemický rozbor boli prekročené limitné hodnoty aj v ukazovateľoch NH₄⁺ (21-krát zo 72 stanovení, s max. $3,74 \text{ mg} \cdot \text{l}^{-1}$ v objekte Bánov) a NO₃⁻ (7-krát zo 72 stanovení, s max. $264,00 \text{ mg} \cdot \text{l}^{-1}$ v objekte Diakovce). Oblasť kvartérnych náplavov Váhu a Nitry je pomerne významne priemyselne zaťažená, čo sa odráža aj na prekročeníach SO₄²⁻ (9-krát zo 72 stanovení, v rozmedzí $301,00 \text{ mg} \cdot \text{l}^{-1}$ – $528,00 \text{ mg} \cdot \text{l}^{-1}$), ako dôsledok produkcie odpadov. Limitná hodnota CHSK_{Mn} bola prekročená 5-krát (s max. $4,60 \text{ mg} \cdot \text{l}^{-1}$ v objekte Palárikovo). Najbližšie objekty monitorovania kvality podzemných vôd sa nachádzajú v k.ú. Palárikovo a k.ú. obce Žiharec. Hodnoty prekročenia limitných hodnôt základných fyzikálno-chemických ukazovateľov v sledovaných objektoch sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách.

Tab. 18 - Hodnoty prekročených limitných hodnôt základných fyzikálno-chemických ukazovateľov v objekte Žiharec

Ukazovateľ	Dátum odberu	Hodnota	
		Limitná podľa Vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z.z.	Nameraná
Amónne ióny	25.08.2020	0,5 mg/l	25,8 mg/l

Zdroj: kvalita podzemných vôd na Slovensku 2020

Tab. 19 - Hodnoty prekročených limitných hodnôt základných fyzikálno-chemických ukazovateľov v objekte Palárikovo

Ukazovateľ	Dátum odberu	Hodnota	
		Limitná podľa Vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z.z.	Nameraná
Amónne ióny	02.11.2020	0,5 mg/l	0,65 mg/l
CHSK-Mn	02.11.2020	3 mg/l	4,4 mg/l
Mangán	02.11.2020	0,05 mg/l	1,52 mg/l
Sírany	02.11.2020	250 mg/l	528 mg/l
Železo celkové	02.11.2020	0,2 mg/l	5,7 mg/l
Železo dvojmocné	02.11.2020	0,2 mg/l	5,7 mg/l

Zdroj: kvalita podzemných vôd na Slovensku 2020

4.4. Environmentálne záťaž

Na základe registra Environmentálnych záťaží v blízkosti posudzovanej lokality sa nachádzajú dve environmentálne záťaž. Najbližšia pravdepodobná environmentálna záťaž k posudzovanému územiu bola identifikovaná v SA (017) / Vlčany – Areál Jopi Trade - nádrže PHM k.ú. Vlčany.

Tab. 20 - Environmentálne záťaž

Označenie	Názov EZ	Environmentálna záťaž
SK/EZ/SA/805	SA (016) / Vlčany - Areál Jopi Trade	Register A - pravdepodobná
SK/EZ/SA/806	SA (017) / Vlčany – Areál Jopi Trade - nádrže PHM	Register A - pravdepodobná

Zdroj: <https://envirozataze.enviroportal.sk/>

4.5. Rastlinstvo a živočíšstvo

Biotické prostredie širšieho okolia posudzovanej lokality je silne pretvorené. Charakter územia, kumulácia priemyselnej činnosti, dopravy a iné prejavy antropogénnych aktivít, nedávajú predpoklad existencie územne kvalitnej biote. V urbanizovanom prostredí miest a dedín, priemyselných i poľnohospodárskych areálov a iných stavieb sídlia druhy, ktorých výskyt je viac-menej viazaný na urbánne resp. industriálne prostredie. Vyššiu biodiverzitu a významnosť má okolie vodných plôch a vodných tokov v širšom okolí sú významným refúgiom pre mnohé druhy živočíchov.

4.6. Pôda

V riešenom území neboli robené podrobnejšie prieskumy kvality pôdy z hľadiska jej možnej kontaminácie. Na základe Mapy kontaminácie poľnohospodárskeho pôdneho fondu Slovenska môžeme predmetné územie zaradiť do lokality s relatívne čistou pôdou – kategória pôd s obsahom rizikových prvkov nižším ako A,A1 hygienický limit. Stav kontaminácie pôd je vyjadrený kategóriami podľa limitov najvyšších prípustných hodnôt škodlivých látok podľa Rozhodnutia Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 531/1994. Územie patrí do kategórie nekontaminované pôdy.

4.7. Zdravotný stav obyvateľstva a celková kvalita životného prostredia pre človeka

Zdravotný stav obyvateľstva krajiny je výslednicou zložitej súhry genetického vybavenia, ekonomickej a psychosociálnej situácie, výživy a životného štýlu, ako aj kvality zdravotných služieb a životného prostredia. Ako je zrejmé životné prostredie je kľúčovým determinantom zdravia človeka. Podľa odhadov Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) je takmer každé štvrté úmrtie vo svete (na Slovensku približne každé šieste) spojené so životným prostredím. Medzi najzávažnejšie environmentálne rizikové faktory patria znečistenie ovzdušia, vody a pôdy, expozícia chemikáliám, či zmeny klímy.

Znečistenie ovzdušia predstavuje najväčšie environmentálne riziko pre ľudské zdravie, podľa odhadov v dôsledku znečisteného ovzdušia v Európe každoročne predčasne zomiera 400 000 ľudí. Kontaminovaná voda a pôda negatívne ovplyvňuje ochorenia tráviacej sústavy a prítomnosť ťažkých kovov v pitnej vode má vplyv na vznik onkologických ochorení. Expozícií hluku z dopravy a priemyslu vedie k podráždeniu, poruchám spánku a vyššiemu riziku vysokého tlaku a srdcovocievnych ochorení. Chemické látky v životnom prostredí z poľnohospodárstva, energetiky, priemyslu, zo samotných výrobkov a potravín môžu negatívne ovplyvniť zdravotný stav obyvateľstva vystaveného danému pôsobeniu v závislosti od dĺžky expozície a druhu chemickej látky. Negatívny vplyv zmeny klímy predstavuje bezprostrednú hrozbu pre zdravie v podobe extrémnych horúčav a zmien v šírení nákazlivých chorôb a alergénov.

Problém negatívneho vplyvu životného prostredia na zdravie ľudí neustále pretrváva, aj napriek prijímaným opatreniam na zmiernenie environmentálneho ohrozenia. Zlepšenie kvality životného prostredia v kľúčových oblastiach, ktorými sú ovzdušie, voda a hluk, môže prispieť k predchádzaniu chorobám a zlepšeniu zdravia ľudí.

Syntetickým ukazovateľom úrovne životných podmienok obyvateľstva a úmrtnostných pomerov je stredná dĺžka života, t.j. nádej na dožitie. Po roku 1991 sa pokles celkovej úmrtnosti (najmä dojčenskej a novorodeneckej) prejavil v predĺžení strednej dĺžky života pri narodení. V okrese Šaľa v rokoch 2015 – 2019 bola stredná dĺžka života pri narodení u žien 79,81 a u mužov 72,91.

Z porovnania štatistík za dlhšie obdobie je zrejmé, že v štruktúre úmrtnosti podľa príčin smrti nedochádza v posledných rokoch v SR k podstatným zmenám. Päť najčastejších príčin smrti: kardiovaskulárne ochorenia, zhubné nádory, vonkajšie príčiny (poranenia, otravy, vraždy, samovraždy a pod.), choroby dýchacej sústavy a ochorenia tráviacej sústavy, majú za následok cca 90 - 95 percent všetkých úmrtí.

V roku 2021 zomrelo v okrese Šaľa v dôsledku chorôb obehovej sústavy 308 osôb čo predstavuje podiel 49,9 % zo všetkých úmrtí, druhý najväčší podiel pripadá na nádorové ochorenia celkovo 145 osôb (čo je 23,5 % zo všetkých úmrtí), choroby dýchacej sústavy majú na svedomí 58 osôb s percentuálnym podielom 9,4 % zo všetkých úmrtí, v dôsledku chorôb tráviacej sústavy 20 osôb čo predstavuje percentuálny podiel na úrovni 3,2 % a vonkajšie príčiny 30 osôb čo predstavuje 4,9 % z celkového počtu úmrtí. Uvedené úmrtia predstavovali v okrese Šaľa v roku 2021 celkom 90,9 % podiel vo vzťahu k celkovému počtu úmrtí. Ostávajúce percentá úmrtí pripadajú na iné diagnózy. (Zdroj: www.statistics.sk).

V rámci environmentálnej regionalizácie SR patrí územie okresu Šaľa prevažne do III. stupňa poškodenia (prostredie mierne narušené až narušené). Väčšina obyvateľstva mesta – žije v mierne narušenom až narušenom prostredí, ktoré prislúcha silne urbanizovanej a priemyselne rozvinutej aglomerácii miest a obcí.

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

1. POŽIADAVKY NA VSTUPY

Zámer „Zber železných a neželezných kovov – Vlčany“ je spracovaný na základe listu OU OSZP Šaľa j. č.j. OU-SA-OSZP-2022/005227-002 z 1.7.2022 (príloha 1) jednovariantne, preto uvádzame údaje o vstupoch a výstupoch len pre posudzovaný variant.

1.1. Záber pôdy a lesných pozemkov

Zariadenie na zber železných a neželezných kovov (odpady kategórie „O“) nemá nároky na záber pôdy nakoľko pozemky, na ktorých bude zriadené zariadenie na zber sú vedené v katastri nehnuteľnosti ako ostatná plocha a teda nie sú nároky na záber poľnohospodárskej alebo lesnej pôdy.

1.2. Nároky na zastavané územie

Z dôvodu zriadenia zariadenia na zber železných a neželezných kovov bude odstránený pôvodný plechový objekt. Tento bude nahradený vhodnou unimo-bunkou, ktorá bude slúžiť pre obsluhu ako prevádzkový objekt.

1.3. Spotreba vody

Na prevádzku zariadenia na zber železných a neželezných kovov nie je potrebná technologická voda. Vodu bude obsluha využívať pre pitné a sociálne účely. Pitie bude zabezpečené pomocou balenej vody, pre sociálne účely bude slúžiť chemické WC typu TOI TOI s umývadlom.

TOI® FRESH VIP zaisťuje vysokú úroveň služby pre zamestnancov. Zariadenie je vybavené 60-litrovým zásobníkom vody s nožnou pumpou, dávkovač mydla, dávkovač papierových utierok a zrkadlo. Umývadlo poskytuje pohodlné a hygienické umytie rúk. Celý systém je pre úsporu miesta dômyselne a kompaktné integrovaný v bočnej stene interiéru. Vodu do zásobníka si bude dovážať obsluha z vlastného vodovodu.

1.4. Ostatné surovinové a energetické zdroje

Objekt bude napojený na elektrickú energiu – osvetlenie areálu, napojenie počítača, cestnej váhy ... Hlavným vstupom budú odpady – železné a neželezné kovy:

Tab. 21 - Zoznam odpadov určených na zber

Katalóg. č.	Názov odpadu v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z. (Katalóg odpadov)	Kategória
02 01 10	Odpadové kovy	O
16 01 17	Železné kovy	O
16 01 18	Neželezné kovy	O
17 04 01	Meď bronz, mosadz	O
17 04 02	Hliník	O
17 04 03	Olovo	O
17 04 04	Zinok	O
17 04 05	Železo a oceľ	O
17 04 06	Cín	O
17 04 07	Zmiešané kovy	O
19 10 01	Odpad zo železa a ocele	O
19 10 02	Odpad z neželezných kovov	O

19 12 02	Železné kovy	0
19 12 03	Neželezné kovy	0
20 01 40	Kovy	0
20 01 40 01	Meď, bronz, mosadz	0
20 01 40 02	Hliník	0
20 01 40 03	Olovo	0
20 01 40 04	Zinok	0
20 01 40 05	Železo a oceľ	0
20 01 40 06	Cín	0
20 01 40 07	Zmiešané kovy	0

Odpadové kovy budú zbierané predovšetkým od obyvateľstva, ukladané budú do označených kontajnerov rôzneho objemu.

1.5. Dopravná a iná infraštruktúra

Doprava do a zo zariadenia na zber železných a neželezných kovov bude po verejných a obecných komunikáciách. Hlavnou prístupovou trasou v rámci okresu Šaľa je cesta I/573 a z nej odbočujúca miestna komunikácia Karolyiho a potom Staničná smerom k zóne výroby. Dovoz odpadu budú vykonávať občania vlastnými motorovými a nemotorovými prostriedkami. Odber vytriedených odpadov podľa druhu a kategórií zabezpečujú zberové spoločnosti, ktoré následne spolupracujú s konečným odberateľom.

Predpokladaná intenzita dopravy:

Dovoz odpadu: osobné automobily a ručné vozíky (neurčený počet)

Odvoz odpadu: priemerne 1 nákladné auto mesačne

1.6. Nároky na pracovné sily

Zariadenie na zber železných a neželezných kovov si vyžiada 1 pracovníka, ktorým bude na začiatku zahájenia činnosti prevádzky zariadenia samotný navrhovateľ.

2. ÚDAJE O VÝSTUPOCH

2.1. Zdroje znečisťovania ovzdušia

Prevádzka zariadenia na zber nebude zdrojom znečistenia ovzdušia, nakoľko vykurovanie prevádzkového objektu bude elektrické.

2.2. Odpadové vody

Zariadenie na zber železných a neželezných kovov nevyžaduje technologickú vodu. Vzhľadom na využitie chemického WC s umývadlom, bude odber odpadovej vody a obsah WC zabezpečovať spoločnosť TOI TOI na základe zmluvy. Podľa podmienok dodávateľa WC s umývadlom je potrebné, aby bolo WC umiestnené na spevnenom podklade a prístup auta odoberajúceho odpad musí byť min. do vzdialenosti 5 m od toalety.

Obr. 7 - Chemického WC s umývadlom od spoločnosti TOI TOI

2.3. Odpady

Prevádzkou zariadenia na zber železných a neželezných kovov bude vznikať komunálny odpad a odpad z WC a umývadla, ktorý bude pravidelne odoberať zmluvná spoločnosť TOI TOI. Zber a odvoz komunálneho odpadu bude v súlade s VZN obce Vlčany.

Pri zbere a výkupu železných a neželezných odpadov je prevádzkovateľ zariadenia na zber povinný dodržiavať ustanovenia zákona NR SR č.79/2015 Z.z. o odpadoch. Konkrétne dodržiavať povinnosti držiteľa odpadu uvedené v § 14 ods 1. zákona o odpadoch.

Zariadenie na zber a výkup odpadu bude označené v zmysle platnej legislatívy s uvedenými katalógovými číslami odpadov (a podmienkami zberu, výkupu), ktoré je prevádzkovateľ oprávnený zbierať (vykupovať) v zariadení.

Odpady od fyzických osôb prevádzkovateľ zaraďuje do kategórie komunálnych odpadov, pri týchto druhoch odpadov si prevádzkovateľ plní ohlasovacie povinnosti voči obci (zber a výkup odpadu od fyzickej osoby je povinný ohlásiť obci, z ktorej vykúpený odpad pochádza, alebo na ktorej území sa zber odpadu uskutočňuje). Povinnosť vyžiadať od fyzickej osoby (od ktorej vykonáva výkup odpadu) poskytnutie údajov o obci, z ktorej vykúpený odpad pochádza.

V prevádzke je zakázané vykupovať kovový odpad, ktorý javí znaky, že pochádza z/zo zariadení:

- koľajových vedení, vozidiel a zabezpečovacej a oznamovacej techniky, alebo odpady,
- dopravných značiek, dopravných zariadení, zvodidiel.
- kanalizačných poklopov a krytov kanalizačných vpustí
- zavlažovacích čerpacích staníc, poľnohospodárskych, lesníckych strojov, kovové časti konštrukčných prvkov stavieb
- elektrických rozvodov, elektrických transformátorov a ich súčastí.

Výkup takýchto druhov odpadu je možný iba od subjektov, ktoré sú oprávnené s nimi pracovať, alebo od podnikateľských subjektov pracujúcich s nimi na zmluvnom základe.

Prevádzkovateľ bude povinný viesť a uchovávať evidenciu o osobách, od ktorých odpad zbiera alebo vykupuje, v rozsahu uvedenom v zákone, o druhoch a množstve odpadov od nich odobratých alebo vykúpených, vrátane opisu a dokumentácie, ktorú tvorí fotodokumentácia alebo video - dokumentácia o železnom a neželeznom odpade. (Prevádzkovateľ monitoruje priestor s kovovým odpadom kamerovým systémom, uchováva záznamy z kamerového systému počas 14 dní odo dňa jeho zhotovenia).

Pri zisťovaní hmotnosti preberaného kovového odpadu prevádzkovateľ používa výlučne váhy zaradené do skupiny určených meradiel a spĺňajúce požiadavky na určené meradlo s platnou kalibráciou. Jedná sa o nasledovné druhy meradiel:

- stolová váha elektrická do 10 kg , váha do 300 kg a cestná váha do 30 t

V zariadení sa plánuje zbierať odpady (železné a neželezné kovy), ktorých zoznam je uvedený v tab. č.1 tohto zámeru. Budú to odpady kategórie „O“ – ostatný.

Plánované zariadenie na zber bude jedným z mnohých článkov, ktoré vytvárajú a zabezpečujú plnenie hierarchie odpadového hospodárstva (§ 6 zákona 79/2015 Z.z. o odpadoch), v tom zmysle, že zabezpečuje zber odpadov, ktoré následne odovzdáva na ďalšie zhodnotenie – recykláciu.

Povinnosti prevádzkovateľa zariadenia na zber:

- požiadať o vydanie súhlasu na zber odpadov v zmysle § 97 ods.1 písm.“d” zákona 79/2015 Z.z. o odpadoch a § 22 vyhlášky MŽP č. 371/2015 Z.z. príslušný OU OSZP Šaľa
- požiadať o vydanie súhlasu v zmysle 97 ods.1 písm.“i” zákona 79/2015 Z.z. o odpadoch na zhromažďovanie odpadov držiteľom odpadu bez predchádzajúceho triedenia, ak vzhľadom na následný spôsob ich zhodnocovania alebo zneškodňovania nie je triedenie a oddelené zhromažďovanie možné alebo účelné
- viesť evidenciu prijímaných odpadov a podávať každoročné ohlásenie o vzniku odpadu a nakladaní s nim na príslušný okresný úrad v zmysle vyhl. 366/2015 Z.z. a oznámenie na obec v zmysle §10 a prílohy 11 k vyhl.366/2015 Z.z.

2.4. Zdroje hluku a vibrácií

Navrhovaná činnosť svojím charakterom predstavuje nevýznamný zdroj hluku, ktorý vzniká najmä pri manipulácii so železnými a neželeznými kovmi - vykládke a nakládke odpadu. Ďalším možným zdrojom hluku bude doprava, smerujúca do a zo zariadenia na zber.

Zber odpadov navrhovateľky p. Chovancovej bude v prevádzke počas pracovných dní a len počas denných hodín. Prípustné hodnoty hluku sú určené vo vyhláške Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov.

Tab. 22 - Prípustné hodnoty (dB) pre hluk pochádzajúci z iných zdrojov - príloha k vyhláške č. 549/2007 Z. z.

Kategória územia vrátane opisu chráneného územia alebo vonkajšieho priestoru	Hluk z iných zdrojov $L_{Aeq,p}$		
	deň	večer	noc
I. Územie s osobitnou ochranou pred hlukom, napr. kúpeľné miesta, kúpeľné a liečebné areály.	45	45	40
II. Priestor pred oknami obytných a chránených miestností (bytové a rodinné domy, školy, zdravotnícke zariadenia...), vonkajší priestor v obytnom a rekreačnom území	50	50	45
III. Územie ako v kategórii II v okolí diaľnic, ciest I. a II. triedy, miestnych komunikácií s hromadnou dopravou, železničných dráh a letísk, mestské centrá.	50	50	45
IV. Územie bez obytnej funkcie a bez chránených vonkajších priestorov, výrobné zóny, priemyselné parky, areály závodov.	70	70	70

Zariadenie na zber odpadov bude v prevádzke len počas dennej doby v čase 8:00 - 18:00, z čoho vyplýva, že prípustnou hodnotou na okraji areálu je $L_{Aeq,p}$ je 70 dB.

2.5. Zdroje žiarenia, tepla a zápachu

Zariadenie na zber nebude zdrojom žiarenia, tepla ani zápachu.

2.6. Vyvolané investície

Nie sú známe.

3. ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH PRIAMYCH A NEPRIAMYCH VPLYVOV NA ŽVOTNÉ PROSTREDIE

3.1. Vplyvy na obyvateľstvo

Z pohľadu zdravia obyvateľstva považujeme činnosť zberu a výkupu kovového odpadu vo Vlčanoch za málo významný až nevýznamný faktor z nasledovných dôvodov:

- plánovaná prevádzka bude situovaná v priestore určenom územným plánom ako priestor výroby
- prevádzka bude vzdialená do prvých rodinných domov viac ako 140 m
- samotná intenzita dopravy na Staničnej ceste z titulu zberu odpadov bude nízka a nesúvisí len s činnosťou navrhovateľa, cesta slúži aj ako prístupová komunikácia do areálu priemyslu, kde sú situované podnikateľské subjekty – JAV AKC s.r.o. a JOPI GROUP s.r.o. Šaľa
- činnosť zberu nebude výrazným zdrojom hluku a emisií v predmetnej lokalite vzhľadom na prevádzkovú dobu len počas pracovných dní a počas denných hodín.

Na základe uvedeného je predpokladaný vplyv málo významný.

3.2. Vplyvy na prírodné prostredie

3.2.1. Vplyvy na horninové prostredie

Pozemok, kde bude umiestnená zberňa železných a neželezných kovov, je rovinatý, v blízkom okolí sú priemyselné prevádzky, vo vzdialenosti 140 m a viac sú situované prvé rodinné domy. Priestor kde budú situované kontajnery na odpad a cestná váha budú spevnené betónovou manipulačnou plochou.

Medzi potenciálne vplyvy na horninové prostredie môžeme zaradiť vznik havarijnej situácie – únik prevádzkových kvapalín z dopravných mechanizmov. Keďže bude plocha, kde budú kontajnery a váha spevnená betónom priamy kontakt uniknutej ZL na horninové prostredie je vylúčený. Prípadný havarijný únik je potrebné okamžite riešiť posypaním uniknutej látky vhodným absorpčným materiálom. Vzhľadom na navrhované riešenie nie je predpoklad znečistenia horninového prostredia. Eliminácia následkov havarijných situácií je možná dodržiavaním protihavarijných opatrení – dobrý prevádzkový stav mechanizmov, vybavenie havarijnými pomôckami, oboznámenie sa s postupom na odstránenie následkov prípadného úniku znečisťujúcich látok. Vplyv na horninové prostredie považujeme vzhľadom na navrhovaný spôsob umiestnenia kontajnerov na odpad a manipuláciu s ním za málo významný.

3.2.2. Vplyvy na povrchovú a podzemnú vodu

Povrchové vody

Už samotná poloha a vzdialenosť povrchových tokov – rieka Váh 2,6 km východne, 950 m staré rameno Váhu – východne, 840 m vodná plocha na parcele KN E:8429/61-situovaná západne od záujmového územia, pričom medzi prevádzkou navrhovateľa a povrchovými tokmi sa nachádza železničná trať a zástavba rodinných domov v obci Vlčany, v prípade poľnohospodárska plocha, dáva záruku, že prevádzka navrhovateľa nemôže priamo ohroziť kvalitu povrchových vôd. Vplyv na povrchové vody považujeme za nevýznamný.

Podzemné vody

Vody z povrchového odtoku sú v súčasnosti v priamom kontakte s terénom, voľne vsakujú na pozemku, t.j. v súlade s koncepciou nakladania s vodami z povrchového odtoku - retenciou vody z povrchového odtoku v mieste ich vzniku. Tento stav ostatne aj po zriadení zariadenia na zber železných a neželezných kovov. Týmto riešením sa predchádza vysušovaniu územia a k zmierneniu

zvyšovania teploty v zastavanom urbanizovanom prostredí a k znižovaniu prehrievania lokálnej mikroklimy. Vplyv na podzemné vody nepredpokladáme, keďže kontajnery na kovový odpad kategórie ostatný budú na spevnenej ploche, prekryté (plachta resp. uzatváracie kontajnery). Činnosťou zberu kovového odpadu kategórie „O“ v súlade s požiadavkami legislatívy nepredpokladáme negatívny vplyv na podzemné vody.

3.2.3. Vplyvy na ovzdušie a klimatické pomery

V súvislosti so zriadením zariadenia na zber železných a neželezných kovov nevzniknú zdroje znečisťovania ovzdušia, nakoľko prevádzkový objekt bude vykurovaný elektrikou. Intenzita dopravy sa z titulu prevádzky na zber odpadov na Staničnej ceste zvýši minimálne - počítame 1 nákladný automobil mesačne a neurčený počet osobných automobilov, čo bude vzhľadom na súčasné využívanie komunikácie zanedbateľné. Vplyvy na ovzdušie a klimatické pomery v území sú minimálne.

3.2.4. Vplyvy na pôdu

Plocha, kde má byť zriadené zariadenie na zber železných a neželezných kovov je vedená v katastri nehnuteľnosti ako ostatná plocha, čiže nedôjde k záberu a teda ani k zníženiu výmery poľnohospodárskej pôdy v katastri obce. Rovnako činnosť zberu odpadov nebude mať vplyv na kvalitu pôdy v území.

3.2.5. Vplyvy na faunu a flóru

V súvislosti s využitím pozemku, ktorý v minulosti slúžil ako priestor pre predaj palív a parkovanie poľnohospodárskej techniky a teraz bude slúžiť na zber a výkup kovových odpadov nebude potrebný žiaden výrub stromov, naopak navrhovateľ dosadil medosnosné stromy popri oplotení. Vplyv na faunu oproti súčasnému stavu sa nepredpokladá. V zadnej časti pozemku je hustejší porast stromov a priestor je využitý na osadenie včelínov.

3.3. Vplyvy na krajinu

Lokalita predstavuje urbanizovanú krajinu v intraviláne obce Vlčany. Prevádzka bude situovaná vedľa prevádzky železničnej trate a v blízkosti areálu firiem JOPI a JAV AKC, s.r.o. Prvý rodinný dom je od areálu vzdialený cca 140 m. Ďalšia zástavba rodinných domov na Staničnej ceste pokračuje už vo väčšej vzdialenosti. V okolí areálu sa nachádza zeleň, ktorú ešte dosadil navrhovateľ stromami Pavlónia medosnosná. Okrem toho sa v okolí vyskytuje zeleň na nezastavaných plochách, v záhradách rodinných domov, popri železnici a na obecnom cintoríne.

Činnosť zberu železných a neželezných kovov nebude mať vplyv na krajinu ani scenériu nakoľko lokalita je od priameho pohľadu od obce (zástavby rodinných domov) oddelená súvislým zápojom stromov.

3.4. Vplyvy na urbánny komplex, využívanie zeme, vplyvy na kultúru a pamiatky

Prevádzka zariadenia na zber železných a neželezných kovov nebude mať negatívny vplyv na urbánny komplex, kultúru a pamiatky, nakoľko je vhodne situovaná a predpokladáme skôr pozitívny vplyv - vytvorenie možnosti a priestoru na zber kovových odpadov s následným zhodnotením mimo miesta zberu.

4. HODNOTENIE ZDRAVOTNÝCH RIZÍK

Zariadenie na zber bude vykonávať zber ostatných odpadov predovšetkým od obyvateľov a v prípade záujmu vytvorí priestor aj pre podnikateľské subjekty. Keďže je zariadenie situované za železničnou traťou, v dostatočnej vzdialenosti od prvých rodinných domov, prevádzka bude len v dennom čase (8,00 – 18,00 hod), nepredpokladáme negatívny vplyv na obyvateľov obce ani zamestnancov blízkych priemyselných objektov. Hluk na okraji areálu zariadenia na zber z činnosti zberu železných a neželezných kovov môže dosiahnuť hodnotu 70 dB. Pri najbližšom rodinnom dome môže byť hodnota hluku počas dňa 50 dB., čo charakter činnosti a predpokladaná intenzita dopravy zaručuje.

5. ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA BIODIVERZITU A CHRÁNENÉ ÚZEMIA

Navrhovaná činnosť, keďže bude umiestnená v priestore, ktoré bolo v minulosti využívané na predaj palív a plocha je evidovaná ako ostatná a nebude nezasahovať priamo do žiadnych veľkoplošných ani maloplošných chránených území v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny nepredpokladáme žiadne negatívne vplyvy na okolité životné prostredie. Naopak chov včiel, ktoré už v súčasnosti vykonáva navrhovateľ prináša so sebou dôležitých opeľovačov, udržuje biodiverzitu v území, pomáha udržať potravinový reťazec a prírodné podmienky.

6. POSÚDENIE OČAKÁVANÝCH VPLYVOV Z HĽADISKA ICH VÝZNAMNOSTI A ČASOVÉHO PRIEBEHU PÔSOBENIA

Zariadenie na zber železných a neželezných kovov vzhľadom na jeho situovanie, dobu a charakter prevádzky nemá iné vplyvy ako boli posúdené v predchádzajúcich častiach zámeru (hluk).

Prehľad relevantných kľúčových právnych predpisov, ktoré sme zohľadnili pri hodnotení vplyvov navrhovanej činnosti

- § Zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- § Vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov
- § Vyhláška MŽP SR č. 366/2015 Z.z. o evidenčnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti
- § Vyhláška MZP SR č. 371/2015 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch
- § Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov
- § Vyhláška MŽP SR č. 200/2018 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní s nebezpečnými látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd
- § Zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- § Vyhláška č. 170/2021 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- § Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov
- § Zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení jeho noviel
- § Vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov

- § Zákon č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o IPKZ a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- § Zákon č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu
- § Zákona 50/76 Z.z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov

Kumulatívne a synergické vplyvy

Vzhľadom na charakter plánovanej činnosti predpokladáme kumulatívne a synergické vplyvy jedine v prípade dopravy, keďže Staničná cesta je využívaná podnikateľskými subjektami pôsobiacimi v areáli bývalého poľnohospodárskeho družstva. Mierne zvýšenie intenzity dopravy -1 nákladné auto za mesiac a viacej osobných automobilov dovážajúcich odpad, nespôsobí v území zásadný problém.

7. PREDPOKLADANÉ VPLYVY PRESAHUJÚCE ŠTÁTNE HRANICE

Prevádzka zariadenia na zber železných a neželezných kovov nebude mať vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice vzhľadom na charakter činnosti a dostatočnú vzdialenosť od hraníc s Maďarskou republikou (cca 33 km).

8. VYVOLANÉ SÚVISLOSTI, KTORÉ MÔŽU SPÔSOBIŤ VPLYVY S PRIHLIADNUTÍM NA SÚČASNÝ STAV ŽP V DOTKNUTOM ÚZEMÍ

Na základe vykonanej analýzy nie sú známe žiadne vyvolané súvislosti, ktoré by mohli spôsobiť vplyvy na životné prostredie v dotknutom území.

9. ĎALŠIE MOŽNÉ RIZIKÁ SPOJENÉ S REALIZÁCIOU ČINNOSTI

Pri bežnej prevádzke na základe analýzy vplyvov neočakávame významné nepredvídané riziká, ktoré by mohli ohroziť zdravie ľudí alebo poškodiť životné prostredie. Riziko, ktoré prichádza do úvahy pri prevádzke zariadenia na zber odpadov je určité riziko znečistenia podzemných vôd.

Na zabezpečenie ochrany vôd bude potrebné, aby prevádzkovateľ venoval pozornosť prevencii, ktorá by mala minimálne zahŕňať:

- pravidelné kontroly kontajnerov, kde sa bude zhromažďovať železný a neželezný odpad a okamžité odstraňovanie zistených závad;
- prítomnosť havarijných prostriedkov a havarijnú pripravenosť (školenie zamestnanca).

10. OPATRENIA NA ZMIERNENIE NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV JEDNOTLIVÝCH VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Na základe vykonaného hodnotenia vplyvov prevádzky zariadenia na zber železných a neželezných kovov vyplýva, že v procese výkonu činnosti bude potrebné vykonať niektoré opatrenia z hľadiska prevencie a minimalizácie účinkov činnosti na životné prostredie.

- ✓ Podľa potreby čistiť manipulačné a dopravné plochy;
- ✓ zabezpečiť pravidelnú údržbu a servis rýpadla a drviaceho zariadenia;
- ✓ pred zahájením činnosti požiadať OU OSZP v Šali – príslušný orgán štátnej správy odpadového hospodárstva o vydanie súhlasu podľa:
 - § 97, ods. 1, písm. d) - súhlas na prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov, ak ide o zariadenia, na ktorých prevádzku nebol daný súhlas podľa písmen a) a c) alebo zberného dvora

- § 97, ods. 1, písm. i) - súhlas na zhromažďovanie odpadov držiteľom odpadu bez predchádzajúceho triedenia, ak vzhľadom na následný spôsob ich zhodnocovania alebo zneškodňovania nie je triedenie a oddelené zhromažďovanie možné alebo účelné
- ✓ plniť povinnosti, ktoré prevádzkovateľovi zariadenia na zber odpadov vyplývajú povinností z § 14 a 16 zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- ✓ viesť prevádzkovú evidenciu a zasielať ohlásenie obci v zmysle § 9 a 10 vyhlášky č. 366/2015 Z.z.,
- ✓ prevádzku zariadenia na zber odpadov vykonávať len vo vymedzených denných hodinách od 6:00 do 18:00;

11. POSÚDENIE OČAKÁVANÉHO VÝVOJA ÚZEMIA, AK BY SA ČINNOSŤ NEREALIZOVALA (NULOVÝ VARIANT)

V prípade hodnotenia nulového stavu – teda stavu, kedy by sa činnosť v danom území nerealizovala, by živnostníčka a majiteľka pozemkov p. Chovancová hľadala iné zmysluplné využitie lokality. Nulovým riešením by sa však nestala súčasťou napĺňania hierarchie odpadového hospodárstva - zber odpadov s ich ďalším zhodnocovaním u konečného spracovateľa. Jej miesto na trhu zberu a výkupu odpadov by mohla zobrať iná podnikateľská spoločnosť.

12. POSÚDENIE SÚLADU ČINNOSTI S ÚZEMNOPLÁNOVACOU DOKUMENTÁCIOU A ĎALŠÍMI RELEVANTNÝMI STRATEGICKÝMI DOKUMENTAMI

Plocha, kde sa má zriadiť zariadenie na zber železných a neželezných kovov je v zmysle Územného plánu obce Vlčany zaradené do plôch výroby a teda činnosť zberu vybraných druhov ostatných odpadov je v súlade s UPD.

Činnosť zberu železných a neželezných kovov napĺňa a podporuje požiadavky hierarchie odpadového hospodárstva (§6 zákona 79/2015 Z.z.) nakoľko následne sú zozbierané a vykúpené odpady (kovy) ďalej odovzdávané na zhodnocovanie.

Plánovaná aktivita nie je v rozpore s POH SR na roky 2021-2026 nakoľko vytvára predpoklad správneho zhromaždenia železných a neželezných kovov a ich následné zhodnotenie.

13. ĎALŠÍ POSTUP HODNOTENIA VPLYVOV S UVEDENÍM NAJZÁVAŽNEJŠÍCH OKRUHOV PROBLÉMOV

Predkladaný zámer: „Zber železných a neželezných kovov – Vlčany“ hodnotí využitie a plánovanú prevádzku zariadenia na zber železných a neželezných kovov na pozemkoch navrhovateľky, v okrajovej časti obce Vlčany. Obec sa k plánovanej aktivite vyjadrila listom z 15.6.2022, kde uvádza, že plocha je v zmysle UPD zaradená ako plocha výroby.

Plánovaná činnosť zberu železných a neželezných kovov podľa zákona 24/2006 Z.z. zaraďujeme do:, kapitoly 9. Infraštruktúra

položky 10 Zhromažďovanie odpadov zo železných kovov a neželezných kovov a starých vozidiel – bez limitu, časť B- zisťovacie konanie

Zbierané a vykúpané odpady budú kategórie „O“ – ostatný a ich zoznam je uvedený v tab.č.1 kapitoly II. tohoto zámeru.

Vzhľadom na fakt, že:

- Plocha je vedená v KN C ako ostatná plocha s ďalším hodnotením ako pozemok, na ktorom sú skaly, svahy, rokliny, výmole, vysoké medze s krovím alebo kamením a iné plochy, ktoré neposkytujú trvalý úžitok

- Pozemky sú vo vlastníctve navrhovateľky, v minulosti boli využívané ako priestor pre predaj palív
- V zmysle UPD sa jedná o plochy výroby, kde na okraji je v zmysle vyhl. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov, je limitovaná hladina hluku 70 dB
- Intenzita nákladnej dopravy sa v území zvýši minimálne (predpoklad 1 nákladné auto za mesiac)
- Dovoz odpadov bude predovšetkým osobnými automobilmi s vozíkmi, nemotorovými prostriedkami prípadne autami do 3,5 t
- priestor, kde bude vykonávaný zber bude spevnený, železné a neželezné kovy sa budú zbierať do kontajnerov rôzneho objemu

nedefinujeme závažné okruhy problémov .

Na základe vykonaného posúdenia vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie, ako aj celospoločenského úžitku, považujeme prevádzku zberu železných a neželezných kovov za vhodnú a únosnú pri rešpektovaní a plnení opatrení navrhnutých v kapitole IV.10.

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU S PRIHLIADNUTÍM NA VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Predkladaný zámer je spracovaný v jednom variante aj s popisom nulového stavu. Navrhovateľ v zmysle § 22 ods. 6 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie predložil príslušnému orgánu žiadosť o upustenie od požiadavky variantného riešenia. Okresný úrad odbor starostlivosti o životné prostredie žiadosti vyhovel listom č.j. OU-SA-OSZP-2022/005227-002 z 1.7.2022.

1. TVORBA SÚBORU KRITÉRIÍ A URČENIE ICH DÔLEŽITOSTI PRE VÝBER OPTIMÁLNEHO VARIANTU

Pre hodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie bolo použité komplexné hodnotenie formou hodnotiaceho opisu. Súborné kritériá hodnotenia boli vyberané tak, aby charakterizovali spektrum vplyvov a ich významnosť. Kritériá očakávaných vplyvov boli vytvorené z hľadiska kvalitatívneho (bez vplyvu, pozitívny vplyv, negatívny vplyv, potenciálny), časového priebehu pôsobenia (krátkodobý, dlhodobý, trvalý a dočasný), formy pôsobenia (priame, nepriame, kumulatívne).

Kritériami vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti boli identifikované vplyvy na obyvateľstvo, zložky životného prostredia, sociálnoekonomický vplyv.

Pre porovnanie nulového variantu a variantu 1 boli vplyvy vyhodnotené priradením číselnej hodnoty k jednotlivým vplyvom:

Tab. 23 - Kritéria pre vyhodnocovanie

Hodnotenie		Charakteristika
0	bez vplyvu	vplyv nie je aktuálny
1	nevýznamný	minimálny, krátkodobý, málo pravdepodobný
2	málo významný	málo významný z hľadiska doby trvania, alebo pravdepodobnosti
3	pravdepodobne významný	významný, environmentálne prijateľný po prijatí opatrení
4	významný	veľmi významný, opatrenia na zmiernenie, kompenzácie sú nevyhnutné
5	veľmi významný	mimoriadne významný – predpoklad prekročovania environmentálnych noriem

Znamienko (-) záporný vplyv, znamienko (+) kladný vplyv, znamienko (*) – potenciálny vplyv záporný alebo kladný (napr. v prípade havárie)

2. VÝBER OPTIMÁLNEHO VARIANTU ALEBO STANOVENIE PORADIA VHODNOSTI PRE POSUDZOVANÉ VARIANTY

V zámere je podrobne rozpracovaný variant 1 (V1) (realizácia plánovanej činnosti) a je popísaný aj nulový variant (V0), t.j. stav, ktorý by nastal v prípade, ak sa navrhovaná činnosť nerealizovala.

Tab. 24 - Prehľad porovnania vplyvov jednotlivých variantov na životné prostredie

	V1	V0
Horninové prostredie a reliéf	*-1	0
Pôda	0	0
Voda	*-1	0
Ovzdušie	0	0
Biota	0	0
ÚSES	0	0
Krajina	0	0
Kultúrne pamiatky	0	0
Rekreácia a cestovný ruch	0	0
Obyvateľstvo	0	0
Zamestnanosť	+1	0
Infraštruktúra (odpadové hospodárstvo)	+2	-2
Výsledná syntéza kladných a záporných vplyvov	+1	-2

Porovnaním variantu V1 navrhovanej činnosti s nulovým stavom (V0) je zrejmé, že stav, ktorý by nastal, keby sa navrhovaná činnosť nerealizovala, by bol predovšetkým z pohľadu odpadového hospodárstva nevýhodnejší.

Predkladaný zámer je navrhovaný s cieľom:

- Podpory hierarchie odpadového hospodárstva,
- Vytvorenia možnosti zberu železných a neželezných kovov a následne ich ďalším zhodnotením

Prípadné negatívne vplyvy navrhovanej činnosti:

- Doprava do a zo zariadenia na zber odpadov, hluk z manipulácie s odpadmi
- Potenciálne riziko úniku znečisťujúcich látok z dopravných prostriedkov

3. ZDÔVODNENIE NÁVRHU OPTIMÁLNEHO VARIANTU

Na základe komplexného porovnania navrhovanej činnosti s nulovým variantom odporúčame realizáciu zámeru, ktorý bude vytvárať lepšie podmienky pre zber železných a neželezných kovov a nahradí zberňu, ktorá bola v minulosti zrušená.

V rámci ďalšej povoľovacej činnosti doporučujeme povoľovacím orgánom zapracovať do podmienok povolení v zmysle zákona 79/2015 Z.z. o odpadoch opatrenia uvedené v kapitole IV.10. zámeru.

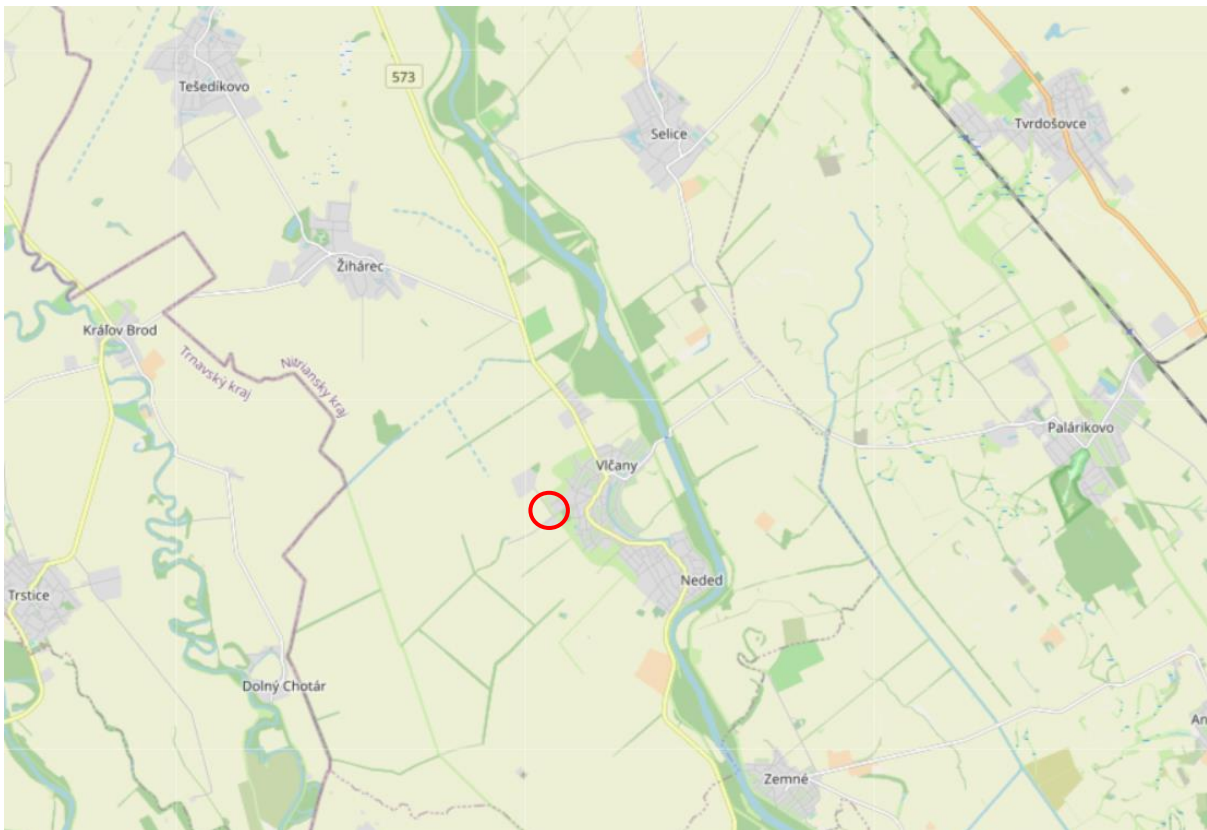
Navrhovaná činnosť bude realizovaná v súlade s platnými právnymi predpismi ochrany životného prostredia a zdravia obyvateľstva, v súlade s územným plánom obce Vlčany.

VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

1. Situácia z katastrálnej mapy

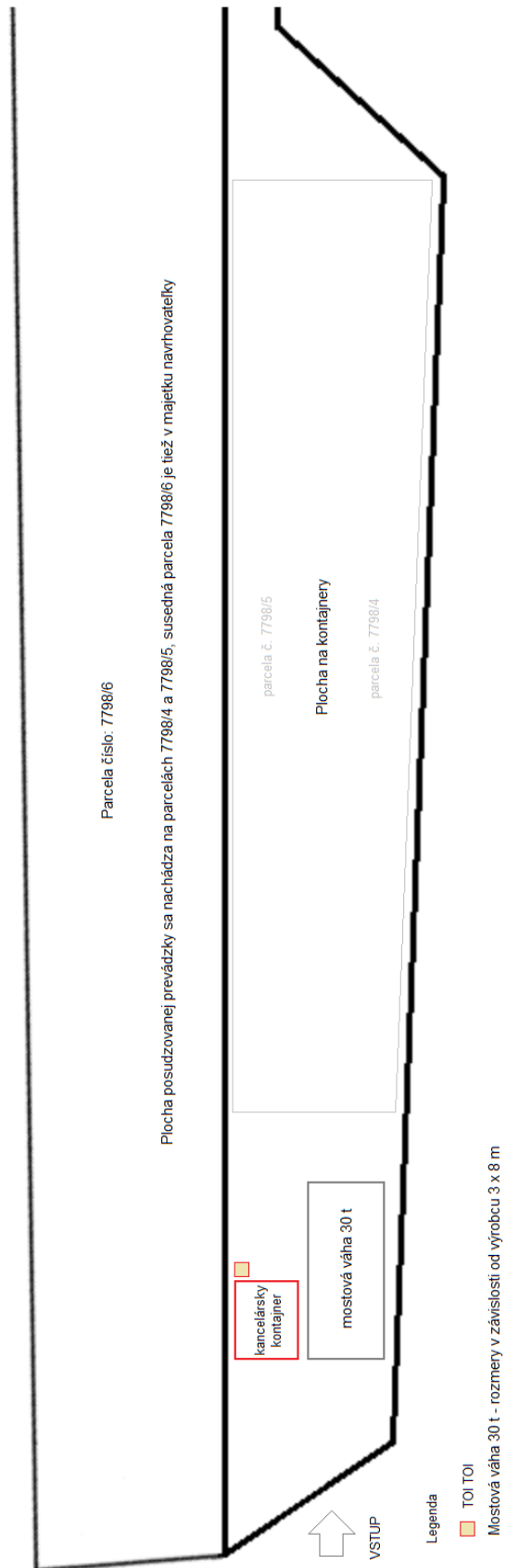
2. Situácia posudzovanej prevádzky v katastri obce Vlčany

areál posudzovanej prevádzky "Zber železných a neželezných kovov Vlčany"

3. situácia priestoru pre zariadenie na zber železných a neželezných kovov

4. Fotodokumentácia

Foto 1 – Plocha budúcej prevádzky

Foto 2 – Vstupná brána do areálu budúcej prevádzky

Foto 3 – Pohľad železničnú trať občasne využívanú vľavo od trate za oplotením plocha budúcej prevádzky

Foto 4 – Pohľad na Staničnú ulicu smer centrum obce Vlčany

Foto 5 – pohľad na prístupovú komunikáciu - Staničná cesta, vpravo cintorín

Foto 6 – pohľad na priemyselné objekty

Foto 7 – Kontajner vaňový zatvárateľný 7 m³

Foto 8 – Kontajner Abroll 9,4 m³
s dvojkřídlovými vrátami

Foto 9 – Veľkoobjemový kontajner 2,5 m³

Foto 10 – plastový kontajner 0,5 m³

Foto 11 – Ohradová paleta - štandard

Foto 12 – Vyklápací kontajner
na vysokozdvížňý vozík 500 l

VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

Textové prílohy

1. list OU OSZP Šaľa – upustenie od variantného riešenia zámeru
2. stanovisko obce Vlčany

Grafické prílohy – uvedené v kap. VI.

1. situácia zariadenia na zber v obci Vlčany (www.katasterportal).
2. situácia zariadenia na zber (google maps).
3. situácia priestoru pre zariadenie na zber železných a neželezných kovov
4. fotodokumentácia

Zoznam literatúry a použitých podkladov

- 📖 Hodnotenie údajov z monitorovania kvality povrchovej vody za rok 2020, MŽP, SHMÚ Bratislava, júl 2021.
- 📖 Klimatický atlas Slovenska.
- 📖 Kvalita podzemných vôd na Slovensku 2020 – SHMU Bratislava 2021.
- 📖 Mahel' M., a kol., 1967: Regionálna geológia Slovenska.
- 📖 Mazúr E., Lukniš M., 1980: Základné geomorfologické členenie SR, SAV Bratislava.
- 📖 Michalko, J.(ed.) et al. 1986: Geobotanická mapa ČSSR. Slovenská republika. Veda, Bratislava.
- 📖 Program odpadového hospodárstva SR na roky 2021-2025, MŽP SR.
- 📖 Program hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja obce Vlčany 2015 – 2020.
- 📖 Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Šaľa 2019, SAŽP.
- 📖 Správa o stave životného prostredia SR v roku 2020, MŽP, SAŽP.
- 📖 Správa o kvalite ovzdušia v Slovenskej republike – 2021, SHMU Bratislava, 06/2022.
- 📖 Územný plán obce Vlčany 2/2009.
- 📖 VZN obce Vlčany č. 1/2020 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi na území obce Vlčany.
- 📖 www.statistics.sk, www.uzis.sk, www.infostat.sk, www.enviroportal.sk, www.shmu.sk, www.air.sk, www.obecvlcany.sk

1. ZOZNAM VYJADRENÍ A STANOVÍSK VYŽIADANÝCH K NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRED VYPRACOVANÍM ZÁMERU

V čase prípravy zámeru bolo vyžiadané stanovisko obce Vlčany k plánovanému zriadeniu zariadenia na zber železných a neželezných kovov, ktoré je uvedené v prílohe 2.

2. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE O DOTERAJŠOM POSTUPE PRÍPRAVY ZÁMERU A POSUDZOVANÍ JEHO PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV

V rámci spracovania zámeru spracovateľ vykonal obhliadku a fotodokumentáciu priestoru pre zariadenie na zber železných a neželezných kovov vo Vlčanoch.

VIII. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU

V Turčianskych Tepliciach , 20.7.2022

IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. SPRACOVATEĽ ZÁMERU

ENVIPO, s.r.o.

039 01 Turčianske Teplice , Slobody 42

RNDr. Dagmar Hullová

Ing. Michal Hulík

2. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

spracovateľ zámeru

Martina Chovancová - navrhovateľka